

WORLD POLITICS

Homepage: <https://interpolitics.guilan.ac.ir/>

Print Issn: 2383-0123

Online Issn: 2538-4899

Securitization of Immigration in European Union: with an Emphasis on Muslim Minority

Fereshteh Bahramipour PhD student of International Relations, Department of Political Science, Isfahan University, Isfahan, Iran. E-mail: bahramipoor1373@gmail.com

Sahar Barati Boroujeni PhD student of International Relations, Department of Political Science, Isfahan University, Isfahan, Iran. E-mail: barati.sahar95@gmail.com

Ali Omid * *Corresponding Author*, Associate Professor of International Relations, Political Science Department, University of Isfahan, Isfahan, Iran. E-mail: aliomidi@ase.ui.ac.ir

Article Info

Article Type:

Reserch Article

Keywords:

European Union,
Securitization,
Muslims,
Copenhagen school,
Immigration

Article history:

Received 2024-7-1

Received in revised form

2024-10-16

Accepted 2024-12-20

Published Online

2024-12-28

ABSTRACT

Immigration has experienced a significant surge in the past few decades as a result of a variety of factors. The proximity of Europe to critical regions, such as the Middle East and North Africa, has resulted in an increase in the immigration of Muslims to Europe since 2015. However, in recent years, extreme right-wing and racist tendencies have gained traction in nearly all European countries. Some extreme right-wing parties and Western media have used immigrants, particularly Muslims, as a convenient scapegoat, characterizing them as threats to their identity, values, culture, and economy. This study analyzed the perception of Europeans toward Muslim immigrants to determine whether the immigration of Muslims to the European Union (EU) is a genuine or fabricated threat. This was a descriptive-analytical study that employed the Copenhagen school as the theoretical framework. The study findings indicated that the immigration of Muslims to European countries is predominantly a threat fabricated by certain politicians.

Cite this Article: Bahramipour, F. , Barati Boroujeni, S. and Omid, A. (2024). Securitization of the immigration phenomenon in the in the European Union: with an Emphasis on Muslim Minority. *World Politics*, 13(4), 157-187. doi: 10.22124/wp.2024.27084.3332

© Author(s)

Publisher: University of Guilan

DOI: 10.22124/wp.2024.27084.3332

1. Introduction

Immigration is regarded as the paramount form of population mobility, a phenomenon as ancient as humanity itself, yet distinguished from the past by its geographical extent and magnitude. The world has undergone three waves of immigration thus far. The first wave occurred from 1914 to 1914, during which approximately 10% of the global population relocated. The second wave, which started in 1945, was precipitated by the extensive destruction and redrawing of state borders, particularly in Europe. The third wave, which occurred in 2015, was a combination of voluntary and forced immigration following the Arab Spring. The size, direction, and pattern of international immigration waves are influenced by a variety of key drivers, rather than a single factor. These factors include war (civil war and regional conflicts), economic globalization, personal values and aspirations, changing technologies and means of communication, demographic changes, increased life expectancy, increased educational attainment of people; urbanization, and climate change.

This phenomenon has been identified as a highly political issue in the EU in recent years, as it is believed to be associated with terrorism and poses a threat to the national identity of host countries. The immigration crisis is more prevalent in Europe than in other regions of the world because the majority of immigration flows, particularly from Muslim countries, are directed toward this region.

2. Theoretical Framework

The Copenhagen School posits that security is a subjective concept. It underscores the importance of the mutual comprehension established through dialogue and interaction between security agents and the audience regarding the perceived threat or lack thereof of an issue. Politicians and language in the securitization project interpret an issue that is fundamentally neutral as a threat to survival, which the audience may accept or reject. If the audience accepts it, it turns into a security issue, even though it is actually a security issue. In other words, they demonstrate an acute security issue; consequently, securitization is a process in which non-political issues are transformed into political and security issues that necessitate immediate attention.

3. Methodology

This descriptive-analytical study employed desk studies for data collection.

4. Results and Discussion

The results indicated that Muslim immigrants have been subjected to securitization and politicization by certain politicians and Western media.

Firstly, far-right parties have capitalized on the issue of Muslim immigration to incite nationalist sentiments and gain support in European countries. Despite the absence

of substantiated evidence linking these issues, these parties have scapegoated Muslims by attributing Europe's political and economic problems to Muslim immigrants. The challenges that the EU has faced in recent years are more caused by factors such as the Russia-Ukraine war, Brexit, and the COVID-19 pandemic. Secondly, numerous Muslims in Europe embrace a moderate stance towards Western culture and values. They adopt and embrace these values while diligently seeking to assimilate into their host countries, identifying as citizens of their adopted countries and endeavoring to attain proficiency in the local language.

Thirdly, some European politicians and media organizations exaggerate the magnitude of the Muslim immigrants. Even the most pessimistic scenarios predict that merely 14% of the European population will have Muslim parents by 2050. The majority of these individuals are secular and moderate. Simultaneously, right-wing extremists usually disregard the reality that certain terrorist attacks in Europe are committed by European nationals.

Fourthly, waves of immigration are usually triggered by conflicts in the Middle East and Africa, in many of which the EU takes a part. The EU has greatly influenced regional conflicts, from supporting Israel to intensifying crises in nations such as Syria and Libya. Potential threats may be mitigated by facilitating the integration of Muslims into European society. Some Muslims, particularly those in Eastern Europe, are currently subjected to discrimination and reside on the periphery of society, resulting in social exclusion and the emergence of social issues.

Lastly, the immigration of many educated and skilled individuals from Muslim countries to Europe in recent years has provided a unique opportunity for European countries to achieve further economic and scientific progress.

The study findings suggest that the perceived threat of Muslim immigration to Europe primarily stems from the security and political endeavors made by specific European politicians and media outlets, rather than from real factors.

5. Conclusions and Suggestions

The immigration of Muslims to Europe has emerged as one of the most significant concerns among right-wing or nationalist European politicians and media in recent years. As a result, part of European citizens regard Muslim immigrants as the primary cause of their economic stagnation and an existential threat to Western values and culture. The study findings showed that, despite the negative view of some European citizens towards Muslims, some politicians and Western media view Muslim immigrants as a security threat.

سیاست جهانی

شاپا چاپی: ۲۳۸۳-۰۱۳۳
شاپا الکترونیکی: ۴۸۹۹-۴۵۳۸

Homepage: <https://interpolitics.guilan.ac.ir/>

امنیتی سازی پدیده مهاجرت در اتحادیه اروپا با تأکید بر مسلمانان (۲۰۲۲-۲۰۱۵)

فرشته بهرامی پور دانشجوی دکتری روابط بین الملل، گروه علوم سیاسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
ایانامه: bahramipoor1373@gmail.com

سحر براتی بروجنی دانشجوی دکتری روابط بین الملل، گروه علوم سیاسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
ایانامه: barati.sahar95@gmail.com

علی امیدي* نویسنده مسئول، دانشیار روابط بین الملل، گروه علوم سیاسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
ایانامه: aliomidi@ase.ui.ac.ir

درباره مقاله	چکیده
<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>کلیدواژه‌ها: اتحادیه اروپا، امنیتی سازی، مسلمانان، مکتب کپنهاگ، مهاجرت.</p> <p>تاریخچه مقاله تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۵/۵ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۸/۱۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۱۳ تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۱۲/۲۸</p>	<p>در دهه‌های اخیر، پدیده مهاجرت در اثر عوامل مختلفی افزایش چشم‌گیری داشته است و به‌ویژه از سال ۲۰۱۵ مهاجرت مسلمانان به اروپا به دلیل نزدیکی اروپا به مناطق بحران‌خیزی چون خاورمیانه تشدید شده است. از طرفی طی چند سال گذشته تقریباً در اکثر کشورهای اروپایی گرایش‌های راست افراطی و نژادپرستانه گسترش یافته و مهاجران و بخصوص مسلمانان هدف اول حملات احزاب راست افراطی و رسانه‌های غربی قرار گرفته‌اند و از مهاجران به‌عنوان تهدیدکنندگان هویت، ارزش‌ها، فرهنگ و اقتصاد خود یاد می‌کنند. مقاله پیش رو با بررسی روند مهاجرت به اروپا و برداشت اروپائیان، در پی پاسخ به این پرسش است: آیا مهاجرت مسلمانان به اتحادیه اروپا یک تهدید واقعی است یا یک تهدید برساخته؟ در قالب نظریه امنیتی‌سازی مکتب کپنهاگ و با روش توصیفی-تحلیلی، استدلال‌های این پژوهش نشان می‌دهد که مهاجرت مسلمانان به کشورهای اروپایی، بیش از آنکه تهدید واقعی برای اقتصاد، هویت و ارزش‌های غربی باشند یک تهدید برساخته شده از سوی سیاستمداران و رسانه‌های غربی است.</p>

استناد به این مقاله: بهرامی پور، فرشته، براتی بروجنی، سحر و امیدي، علی. (۱۴۰۳). امنیتی سازی پدیده مهاجرت در اتحادیه اروپا با تأکید بر مسلمانان. *سیاست جهانی*، (۱۳(۴)، ۱۵۷-۱۸۷. doi: 10.22124/wp.2024.27084.3332

© نویسنده (گان)

ناشر: دانشگاه گیلان

از گذشته تاکنون، بشریت در حال مهاجرت بوده است. برخی از افراد به دنبال کار یا فرصت اقتصادی، پیوستن به خانواده یا تحصیل می‌روند، برخی دیگر برای فرار از درگیری، آزار و اذیت یا نقض گسترده حقوق بشر، برخی دیگر در واکنش به اثرات نامطلوب تغییرات آب و هوایی، بلایای طبیعی یا سایر عوامل محیطی مهاجرت می‌کنند. جهان تاکنون سه موج از مهاجرت را تجربه کرده است: موج اول تا سال ۱۹۱۴ بوده که حدود ۱۰ درصد جمعیت جهان نقل مکان کردند. موج دوم پس از جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵) آغاز شد که ناشی از تخریب گسترده و ترسیم مجدد مرزهای دولتی به‌ویژه در اروپا بود و موج سوم (۲۰۱۵) که ترکیبی از مهاجرت داوطلبانه و اجباری است. بر اساس آخرین گزارش جهانی مهاجرت ۱ که توسط سازمان بین‌المللی مهاجرت ۲ منتشر شده است در سال ۲۰۲۰، حدود ۲۸۱ میلیون مهاجر بین‌المللی در جهان وجود داشته است که این میزان ۳.۶ درصد از جمعیت کل جهان را به خود اختصاص می‌دهد. این در حالی است که این تعداد در سال ۲۰۱۹، ۲۷۲ میلیون مهاجر بوده است. از کل مهاجران بین‌المللی در سال ۲۰۲۰، ۱۳۵ میلیون نفر را مهاجران زن و ۱۴۶ میلیون نفر را مهاجران مرد تشکیل می‌دادند و این یعنی افزایش جمعیت مهاجران زن و مرد نسبت به سال ۲۰۱۹. در سال ۲۰۱۹ میلادی، ۱۶۹ میلیون نیروی کار مهاجر بین‌المللی در جهان وجود داشته است و این رقم، روند افزایشی نیروی کار مهاجر بین‌المللی نسبت به سال ۲۰۱۷ که ۱۶۴ میلیون بوده است را نشان می‌دهد و در این بین، حدود ۳ هزار و ۹۰۰ مهاجر بین‌المللی در سال ۲۰۲۰ جان خود را در فرایند مهاجرت از دست داده و یا مفقود شده‌اند.

بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۰ بالغ بر ۴۰ میلیون نفر مهاجر از آفریقا، آسیا، آمریکای لاتین، آمریکای شمالی و اقیانوسیه به قاره اروپا مهاجرت کردند. به‌طور کلی اصلی‌ترین عامل این مهاجرت‌ها درگیری‌های داخلی بوده است و کشورهای سوریه، ونزوئلا، افغانستان، سودان جنوبی و میانمار که شدیداً درگیر جنگ و خشونت داخلی‌اند بیشترین آمار مهاجرین را در سال ۲۰۱۹ به خود اختصاص داده‌اند (۹۸ درصد) و اصلی‌ترین مقصد آن‌ها اروپا بوده است. طبق گفته کمیسیون اروپا، جنگ داخلی سوریه، بحران داعش و بحران اقتصادی شاخ آفریقا در افزایش مهاجرت مسلمانان به اروپا بین سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۱۵ بیشترین تأثیر را داشته است. این پدیده در سال‌های اخیر به دلیل ارتباط با تروریسم و تهدید هویت ملی دولت‌ها به‌عنوان یک مسئله به‌شدت سیاسی در دنیا مطرح شد که به قرار گرفتن آن در دستور کار امنیتی دولت‌ها منجر شده است. از آنجایی که جنبش‌های عمده مهاجرت به‌ویژه از سوی مسلمانان به سمت اروپاست،

1. World migration report 2022(WMR)
2. International organization for migration (IOM)

این منطقه بیش از سایر مناطق جهان درگیر بحران و پیامدهای ناشی از مهاجرت است که در رسانه‌ها و توسط بسیاری از سیاستمداران اروپایی به‌ویژه جریان راست افراطی، مسلمانان مهاجر به‌عنوان یک تهدید سیاسی، هویتی و اقتصادی تلقی می‌شوند و به دنبال آن برخی مسلمانان ساکن اروپا با تبعیض هویتی و شغلی مواجه هستند. مقاله حاضر نیز بر این اساس سؤال اصلی خود را این‌گونه مطرح می‌کند که آیا مهاجرت مسلمانان به اروپا یک تهدید واقعی است یا یک تهدید برساخته شده توسط رسانه‌ها و سیاستمداران اروپایی می‌باشد. برای پاسخ به این سؤال این فرضیه مطرح شده است: مهاجرت مسلمانان به اتحادیه اروپا بیش از آنکه یک تهدید باشد به‌عنوان یک تهدید برساخته شده است. به‌عبارت‌دیگر مهاجرت مسلمانان و افزایش مسلمانان در قلمرو جغرافیایی اروپا امنیتی‌سازی شده است. برای تحلیل این فرضیه، از نظریه امنیتی‌سازی مکتب کپنهاگ استفاده شده است. سازمان‌دهی پژوهش به‌گونه‌ای است که در ابتدا به تشریح مفهوم امنیتی‌سازی در مکتب کپنهاگ می‌پردازد. پس از آن، روند مهاجرت مهاجرین مسلمان به اروپا و برداشت اروپائیان از این پدیده بررسی شده و نهایتاً استدلال‌هایی در رد یا اثبات فرضیه مطرح شده است.

ادبیات پژوهش

بل و همکاران (۲۰۲۱) در مقاله «تحلیل تطبیقی تغییرات نگرش ضد مهاجر و ضد مسلمان در اروپا: ۱۹۹۰-۲۰۱۷»، بررسی می‌کنند که مسلمانان و مهاجران هر دو در چندین دهه گذشته در اروپا در معرض نگرش‌های منفی بوده‌اند و نگرش‌های منفی به‌طور متوسط در کل اروپا در حال افزایش بوده است اما نگرش‌های ضد مسلمانان بیشتر از نگرش‌های ضد مهاجر است. یافته‌ها نشان می‌دهد که نگرش‌های منفی نسبت به مسلمانان و مهاجران در اروپای غربی کاهش یافته است، درحالی‌که در اروپای شرقی به‌طور قابل توجهی افزایش یافته است. اختیاری امیری و همکاران (۱۳۹۷)، در مقاله «مهاجران خاورمیانه‌ای و امنیت اروپا»، درصدد هستند تا ابعاد مختلف پیامدهای امنیتی ورود مهاجران خاورمیانه‌ای را به منطقه اروپا مورد مطالعه قرار دهند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که سونامی مهاجران به منطقه اروپا، شاخصه‌ای امنیتی کشورهای این حوزه جغرافیایی را در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مورد تهدید قرار داده است. به عبارتی، هجوم مهاجران خاورمیانه‌ای به اروپا، منجر به افزایش تهدیدات تروریستی، برهم خوردن ترکیب قومی و متعاقباً یکپارچگی ملی، تقابل فرهنگی و چند فرهنگ‌گرایی، قدرت گرفتن احزاب راست‌گرای افراطی و تضعیف ثبات سیاسی کشورها در اروپا شده است. گرندا (۲۰۱۷)، در پژوهش «تأثیر تهدیدات مرتبط با مهاجرت بر امنیت کشورهای اروپایی»، تأثیر

فرآیندهای مهاجرت اروپا بر سطح امنیت اجتماعی - سیاسی دولت و شهروندان آن را بررسی می‌کند و به این نتیجه می‌رسد مهاجرت تهدیدات عمده‌ای را متوجه اروپا خواهد کرد از جمله: تروریسم، جرائم سازمان‌یافته، افراط‌گرایی سیاسی، بحران‌هایی که می‌تواند منجر به تضعیف یا از بین رفتن پیوندهای اجتماعی شود و مهاجرت غیرقانونی. حملات تروریستی، ناآرامی‌ها و تنش‌های اجتماعی فزاینده بین ساکنان بومی اروپا و مسلمانان، ناشی از احساسات ملی‌گرایانه، منجر به افزایش مقاومت اجتماعی در برابر مهاجرت می‌شود. نجیم (۲۰۱۸)، در مقاله «معضل مهاجرت: امنیت در مقابل رابطه بشردوستانه»، مهاجرت بین‌المللی را از منظر امنیتی و بشردوستانه بررسی می‌کند. وی معتقد است درباره مهاجرت همواره دو دیدگاه وجود دارد: رویکرد امنیتی و رویکرد بشردوستانه. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد در اروپا به دلایلی همچون قدرت‌یابی جریان راست افراطی، رویکرد امنیتی بر رویکرد بشردوستانه غالب است. سویین (۲۰۱۹)، در پژوهش «افزایش فشار مهاجرت و افزایش ملی‌گرایی: پیامدهای چندجانبه گرایی و اجرای اهداف توسعه پایدار»، روندهای مهاجرت بین‌المللی و دلایل آن را بررسی می‌کند از جمله: دلایل اقتصادی، جنگ، مسائل زیست‌محیطی، بحران کاهش جمعیت در اروپا، بلایای طبیعی و غیره. وی معتقد است این افزایش مهاجرت‌ها باعث شده است جریان ملی‌گرایی به‌ویژه در اروپا و آمریکا گسترش یابد. به‌طور کلی می‌توان گفت اکثر پژوهش‌های صورت گرفته در این حوزه مهاجرت مسلمانان را یک پدیده امنیتی می‌دانند که امنیت و هویت اروپا را تهدید می‌کند اما در پژوهش حاضر با یک رویکرد جدید از طریق آمارها و داده‌های معتبر نشان داده می‌شود که مهاجران مسلمان بیشتر از آنکه یک تهدید واقعی باشند یک تهدید برساخته شده از سوی سیاستمداران و رسانه‌های غربی است.

چارچوب نظری: مکتب کپنهاگ

مکتب امنیتی کپنهاگ ۱ اصطلاحی است که بیل مک سوئینی ۲ برای آثار باری بوزان ۳ و الی ویورن ۴ و جاپ دو ویلد ۵ و برخی دیگر بکار برده است. این مکتب تنها رهیافتی است که صرفاً مبتنی بر مطالعات امنیتی و جزء اولین رهیافت‌هایی است که در راستای پایه‌گذاری جایگاه مستقل برای مطالعات امنیتی تلاش نموده است (Omidi & Moradifar, 2015: 124). دانشمندان زیادی سعی در بازتعریف مفهوم امنیت داشته‌اند؛ تعریفی که تنها بر حوزه نظامی تمرکز نداشته باشد (Bourbeau, 2006: 3-4). باری بوزان،

1. Copenhagen school
2. Bill McSweeney
3. Barry Gordon Buzan
4. Ole Waever
5. Jaap de Wilde

پایه‌گذار مکتب کپنهاگ و نویسنده کتاب «مردم، دولت‌ها و ترس»، با بازتعریف مفهوم امنیت، سه بُعد اصلی را برای آن برمی‌شمرد:

۱. تعریف موسع از امنیت: وی پنج بخش سیاسی، نظامی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی را برای امنیت قائل می‌شود که نه تنها جدا از یکدیگر نیستند بلکه به شدت درهم تنیده‌اند (Buzan, 1991: 443 & Stone, 2009: 2).

۲. سیستم‌های منطقه‌ای: مجاورت در سیستم‌های منطقه‌ای باعث می‌شود که فرآیندهای امنیتی آن‌ها به یکدیگر مرتبط شود به گونه‌ای که قابل تفکیک نیست (Sanahuja & Escanez, 2021: 4-5) و این امر باعث می‌شود امنیت همسایگان مهم‌تر از امنیت سایر مناطق برای دولت‌ها تلقی شود.

۳. امنیتی‌سازی ۱: مکتب کپنهاگ معتقد است که امنیت، امری بین‌ذهنی است. آن‌ها در اینجا بیشتر بر فهم مشترکی تأکید دارند که از طریق فرایند گفت‌وگو و مفاهیم میان کارگزاران امنیتی و مخاطبان درباره تهدید بودن یا تهدید نبودن یک مسئله ایجاد می‌شود (زارع‌زاده ابرقویی، ۱۳۹۶: ۱۰۳-۱۰۲). در پروژه امنیتی‌سازی یک موضوع که ذاتاً خنثی است توسط سیاستمداران و زبان به عنوان تهدیدی برای بقا تلقی می‌شود (Munster, 2020: 2) که ممکن است مخاطبان آن را بپذیرند یا رد کنند و در صورت پذیرش از سوی مخاطبان به یک موضوع امنیتی تبدیل می‌شود حتی اگر واقعاً آن موضوع امنیتی نباشد (Salter, 2018: 1 & Warwick, 2008: 21). به عبارتی در اینجا با برچسب زدن، مسئله‌ای را حاد و امنیتی نشان می‌دهند؛ بنابراین امنیتی شدن فرآیندی است که طی آن موضوعات غیرسیاسی به موضوعات سیاسی و امنیتی تبدیل می‌شوند و نیازمند رسیدگی فوری هستند (Munster, 2020: 4).

مهاجرت بین‌المللی یک نمونه اصلی از فرآیند امنیتی‌سازی است. مکتب کپنهاگ استدلال می‌کند که مهاجرت امنیتی شده است با این حال، باید از شکل امنیتی خارج شود. امنیتی‌سازی مهاجرت با بیان اینکه مهاجران تهدیدی برای اقتصاد، فرهنگ و امنیت ملی هستند شروع می‌شود. بر این اساس، مهاجرت بین‌المللی به عنوان تهدیدی برای امنیت ملی، رفاه و هویت در اکثر کشورها تلقی شده است حتی اگر هیچ پایه تجربی محکمی برای اثبات اینکه مهاجران باعث تروریسم شده‌اند وجود نداشته باشد. با این حال، ساده‌ترین راه برای برچسب زدن به مهاجران به عنوان یک تهدید، این است که آن‌ها را منحرف از فرهنگ حاکم جلوه داد (Demirkol, 2023: 27-28). بر اساس این چارچوب می‌توان استدلال کرد که:

اولاً، پدیده مهاجرت بعد از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ به عنوان بُعد جدید امنیت تعریف شد که تهدیدکننده حاکمیت و هویت دولت-ملت‌هاست (Warwick, 2008: 3). کشورهای غربی به ویژه برخی دول اروپایی

نیز به‌عنوان یک پدیده امنیتی در حال سرکوب و محدودیت مهاجرین و مهاجرت مسلمانان هستند (Bourbeau, 2006: 3).

ثانیاً، بسیاری از کشورهای اروپایی که نسبت به سایر دول غربی به مرزهای خاورمیانه نزدیک‌تر هستند به خاطر حفاظت از هویت، فرهنگ و اقتصاد اروپا مهاجرت مسلمانان را به‌عنوان تهدید اصلی برای خود تعریف کرده‌اند که آسیب به هر یک از کشورهای اروپایی به‌منزله ایجاد تهدید برای همه کشورهای عضو اتحادیه اروپا تلقی می‌شود (Farny, 2016: 288).

ثالثاً، کشورهای اروپایی با گفتمان امنیتی‌سازی، پناهندگان و مهاجران مسلمان را به‌عنوان منبع تهدید و خشونت در نظر می‌گیرند و آن‌ها را با افزایش تهدید تروریسم در کشورهای میزبان مرتبط می‌کنند (Klein, 2021: 1). هویسمانس^۱ مهاجرت را خطری برای امنیت اجتماعی تعبیر می‌کند که از طریق آن نظم عمومی (قاچاق مواد مخدر، سرقت، تروریسم) تضعیف، هویت فرهنگی (رقابت ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی) به چالش کشیده شده و بازار کار داخلی (افزایش هزینه‌های خدماتی دولت‌ها، افزایش مالیات، اشغال شغل‌ها توسط بیگانگان و افزایش بیکاری جمعیت بومی) تضعیف می‌شود (Raf, 2006: 323 & 325). دولت‌ها و رسانه‌های اروپایی با کشاندن پدیده مهاجرت به حوزه‌های امنیتی، تلاش می‌کنند تا مشروعیت سیاست‌ها و تصمیمات خود را در برخورد با مهاجران افزایش دهند و بازخورد منفی آن را در سطح جامعه کاهش دهند. در چنین شرایطی رفتارهای فراقانونی و حتی استفاده از خشونت به‌منظور کنترل و مهار آن تهدید بر ساخته، به‌راحتی از سوی دولت‌ها امکان عملیاتی شدن پیدا می‌کند و نقض حقوق مهاجران در راستای عبارت امنیت ملی توجیه‌پذیر می‌شود (Rahim Lee, 2016: 36). در واقع این گفتمان‌سازی از سوی نظریه‌پردازان، سیاستمداران، نهادها و رسانه‌های اروپایی باعث شده است مسئله مهاجرت و مهاجران مسلمان به یک مسئله امنیتی در سطح اروپا و حتی جهان تبدیل شود. در نوشته حاضر با تأکید بر بُعد سوم دیدگاه بری بوزان، یعنی امنیتی‌سازی، به تبیین مسئله مهاجران مسلمان در اروپا می‌پردازیم.

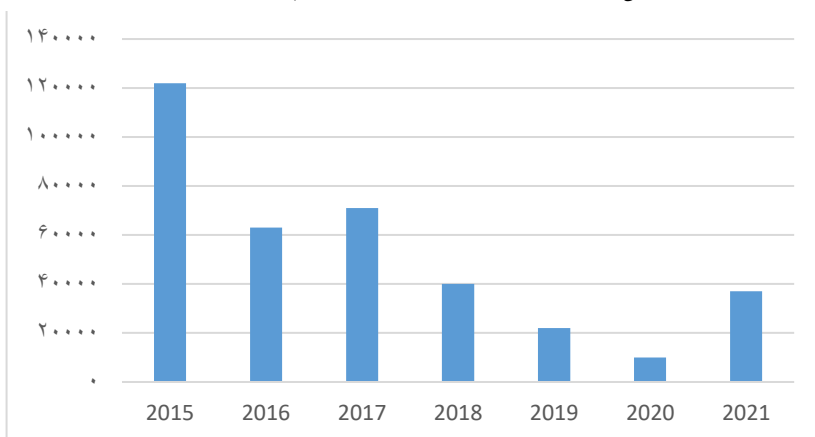
روندهای مهاجرت به اروپا و برداشت اروپائیان

در مدیترانه، به‌عنوان مرز اصلی ورود مهاجران، سه‌راه اصلی برای ورود به اروپا شناسایی شده است: اول، مسیر مدیترانه شرقی که ترکیه را به یونان و قبرس وصل می‌کند؛ دوم، مسیر مدیترانه منتهی به لیبی و تونس تا ایتالیا و سوم، مسیر مدیترانه غربی منتهی به مراکش و اسپانیا. هرچند مسیرهای جایگزین دیگری

1. Huysmans

همچون مسیر اقیانوس اطلس شرقی از غرب آفریقا به جزایر قناری نیز وجود دارد اما اکثراً از سه مسیر قبلی استفاده می‌شود (Villa, 2020: 105). جریان مهاجرت به اروپا ثابت نبوده است و به‌طور مساوی در سراسر اروپا توزیع نمی‌شود. در حالی که در سال ۲۰۱۵ حدود ۱/۸ میلیون نفر به اروپا مهاجرت کرده‌اند این آمار در سال ۲۰۱۹ به ۱۴۲ هزار نفر رسیده (کاهش ۹۲ درصدی) که این روند کاهشی در سال ۲۰۲۰ ادامه داشته و در ۲۰۲۱ یک افزایش نسبی را تجربه کرده است (نمودار ۱). این فرازوفروود در روند مهاجرت می‌تواند ناشی از فراگیری کووید ۱۹ و همچنین تغییر سیاست‌های مهاجرتی و افزایش قدرت جناح راست در سیاست‌گذاری‌های اتحادیه اروپا و دول آن است.

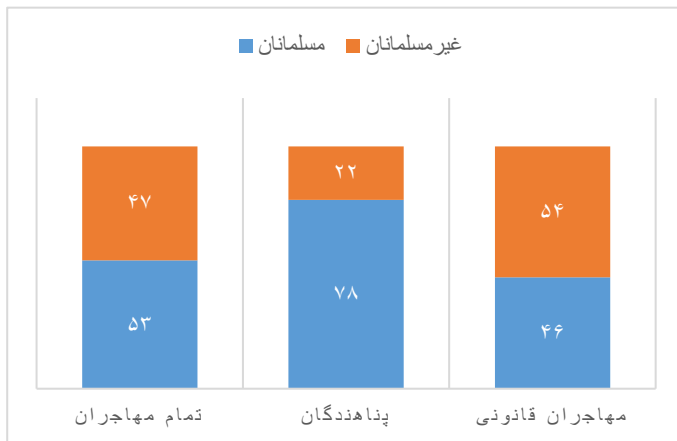
شکل ۱- نمودار میزان ورود مهاجران به اروپا ۲۰۱۵-۲۰۲۱

منبع: (International organization for migration, 2021: 3)

در این بین، ایتالیا افزایش شدیدی را در تعداد افراد تازه‌وارد عمدتاً از لیبی ثبت کرده است (۱۹ هزار نفر، ۱۶ درصد کودک و ۱۳ درصد بدون همراه)، یونان شاهد نزدیک به ۱۲ هزار مهاجر جدید بوده و تا سال ۲۰۲۱ میزبان بزرگ‌ترین پرونده بوده است (۱۲۱ هزار مهاجر از جمله ۴۵ هزار کودک، ۴۴۰۰ نفر بدون همراه). تعداد مهاجران در صربستان نزدیک به ۱۸ هزار، بوسنی و هرزگوین حدود ۱۲ هزار، مونته‌نگرو نزدیک به ۱۸۰۰ نفر و بلغارستان نیز حدود ۱۴۰۰ نفر ثبت شده است. این ارقام نشان از توزیع نامتقارن و نامساوی مهاجران و پناهندگان در اروپا است (Unicef, 2021: 1).

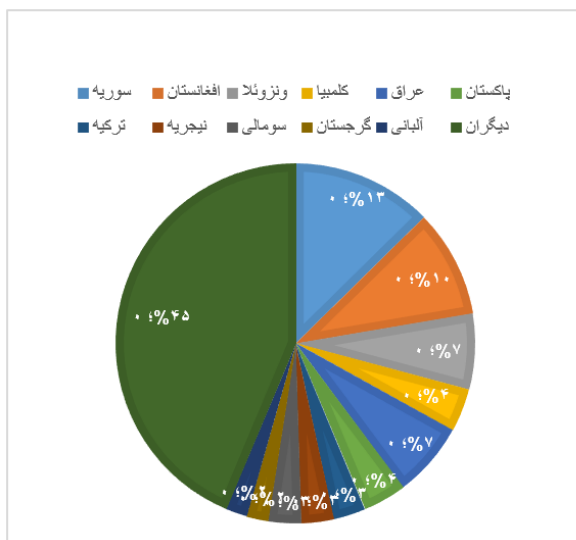
شکل ۲- نمودار میزان پناهندگان اروپا ۲۰۱۰-۲۰۱۶ (برحسب درصد)

منبع: (Pewresearch, 2017:2)

نمودار ۲ نشان می‌دهد اکثریت مهاجران اروپا - چه پناهندگان و چه مهاجران عادی - بین اواسط سال ۲۰۱۰ تا اواسط سال ۲۰۱۶ (تقریباً ۵۳٪) مسلمان بودند. در مجموع، حدود ۳.۷ میلیون مسلمان و ۳.۳ میلیون غیرمسلمان در بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ وارد اروپا شدند (Pewresearch, 2017:3).

شکل ۳- نمودار روند درخواست پناهندگی سالانه در اتحادیه اروپا (۲۰۲۰)

منبع: (International centre for Migration Policy Development, 2021: 16)

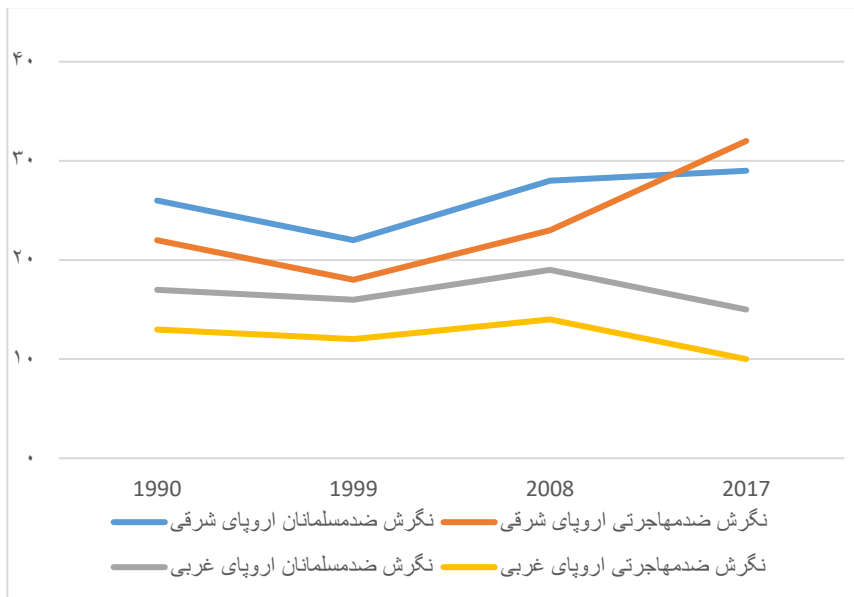
چنانکه نمودار ۲ و ۳ نشان می‌دهد بیشترین درخواست پناهندگی از اتحادیه اروپا توسط مسلمانان و ساکنان کشورهای مطروح شده است که درگیر جنگ و خشونت هستند. سوریه با نرخ ۱۳ درصد بیشترین درخواست را ثبت کرده است و پس از آن افغانستان و ونزولا قرار گرفته‌اند که اکثر این کشورها (غیر از ونزولا) دارای جمعیت مسلمان هستند.

به‌طورکلی ۳۸ درصد از اروپایی‌ها فکر می‌کنند که مهاجران غیراروپایی در اروپا بیشتر یک مشکل هستند تا یک فرصت. البته این عدد همان‌گونه که اشاره شد در کشورهای مختلف متفاوت است. مجارستان (اروپای شرقی) که به موضع ضد‌مهاجرتی خود معروف است بیشترین میزان مهاجران را در خود جای داده است (۶۳ درصد)، درحالی‌که سوئد که چندان با مسئله مهاجران مشکلی ندارد تنها ۱۹ درصد آن‌ها را پذیرفته است. به عبارتی هر چه میزان مهاجران مسلمان در یک کشور اروپایی بیشتر باشد موضع ضد‌مهاجرتی آن کشور نیز شدیدتر است (European council, 2022: 2).

نگرش‌های ضد‌مهاجرتی ناشی از نگرانی‌های امنیتی، اقتصادی، ارزشی و فرهنگی منجر به توسعه «بومی‌گرایی» در اروپا شده است که گاهی به جنبش‌هایی با هدف محدود کردن مهاجرت تبدیل می‌شود. بومی‌گرایان اغلب با احزاب دست‌راستی مرتبط هستند اما در احزاب چپ نیز یافت می‌شوند. پس از افزایش مهاجرت مسلمانان به اروپا پس از بحران‌های سال ۲۰۱۶-۲۰۱۵ سوریه و لیبی، احزاب دست‌راستی این مسئله را به‌عنوان عامل فروپاشی هویت ملی در کانون سیاست‌های خود قرار دادند که به‌سرعت به یک گفتمان پرتطرفدار در اروپا تبدیل شد. به‌عنوان مثال، در فرانسه بر اساس یک نظرسنجی که در سال ۲۰۱۷ انجام شد، ۷۲ درصد از مردم فرانسه فکر می‌کنند که مهاجرت شیوه زندگی آن‌ها را تهدید می‌کند و شگفت‌آورتر اینکه ۴۸ درصد آن‌ها به نظریه «جایگزینی بزرگ» معتقدند. این تئوری که توسط رنه کامو ۱ در سال ۲۰۱۱ در کتاب «جایگزینی بزرگ» ارائه شد مدعی است: «مهاجرت یک پروژه سیاسی برای جایگزینی یک تمدن با تمدن دیگر است که عمدتاً توسط نخبگان سیاسی، فکری و رسانه‌ای ما سازمان‌دهی شده است.» این تئوری‌ها و ارقام نشان می‌دهد که «تهدید نمادین» جایگاه مهمی در بازنمایی مهاجران به‌عنوان یک پدیده امنیتی در اذهان عمومی اروپائیان دارد که می‌تواند با تعصب نژادی نیز همراه باشد و زمانی که صحبت از جامعه مسلمانان به میان می‌آید، تعصب نژادی قوی‌تر می‌شود. بر اساس انتشارات مرکز تحقیقات پیو ۲ در سال ۲۰۱۶، دیدگاه منفی به مسلمانان در اروپای شرقی و جنوبی بیشتر است مانند مجارستان که به آن اشاره شد (eyes-on-europe, 2020: 6).

1. Renaud Camus
2. Pew research center,

شکل ۴- نمودار میانگین نگرش‌های ضد مسلمانان و ضد مهاجران در اروپای غربی و اروپای شرقی (۱۹۹۰-۲۰۱۷)

منبع: (Bell et al, 2021: 11)

نمودار ۴ چندین یافته جالب را نشان می‌دهد. اولین مورد این است که نگرش‌های ضد مسلمانان و ضد مهاجران در اروپای غربی در دوره ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۷ کاهش یافته است. این در حالی است که حمایت از احزاب پوپولیست دست راستی در دوره مذکور در چندین کشور اروپای غربی افزایش یافت؛ اما نگرش‌های منفی در اروپای شرقی به‌طور قابل توجهی افزایش یافته است، به طوری که نگرش‌های ضد مسلمانان و ضد مهاجران از میانگین ۲۱۸ درصد و ۱۸۶ درصد در سال ۱۹۹۹ به ۳۵ درصد و ۳۶٫۴ درصد در سال ۲۰۱۷ رسیده است؛ یعنی بیش از یک سوم مردم اروپای شرقی نگرش منفی نسبت به مسلمانان و مهاجران دارند و پیش‌بینی می‌شود با افزایش قدرت جناح راست، این روند نیز ادامه داشته باشد (Bell et al, 2021: 11).

طبق پیش‌بینی‌های سازمان ملل، جمعیت اروپا تا ۲۰۵۰ حدود ۳۰ میلیون نفر کاهش خواهد یافت و برای جبران این مسئله باید نرخ باروری در اروپا به ۲/۱ برسد که در حال حاضر ۱/۶ فرزند به ازای هر زن است؛ اما در کشوری مانند فرانسه به خاطر مهاجرت از کشورهای مسلمان، نرخ باروری همان ۲/۱ است که برخی راست‌گرایان فرانسوی آن را یک تهدید تلقی می‌کنند. بر اساس برآوردهای مرکز تحقیقات

پیو، کشورهای اروپایی در حال حاضر، ۲۵ میلیون مسلمان دارند که بیشتر آن‌ها در آلمان (۴ میلیون)، فرانسه (۳/۵ میلیون) و بریتانیا (۱/۶ میلیون) زندگی می‌کنند. نرخ باروری زنان مسلمان در اروپا ۲/۲ است در حالی که نرخ باروری زنان اروپایی ۱/۶ است. راست افراطی‌ها با اتکا به این آمارها مسلمانان را خطری برای ساختار جمعیت اروپا تعبیر می‌کنند و آن را به افکار عمومی تزریق می‌کنند (Grenda, 2017: 205). دیدگاه غالب این است که مسلمانان به جای پذیرش فرهنگ و ارزش‌های اروپایی می‌خواهند با تأکید بر فرهنگ و رسوم خود از جامعه اروپایی متمایز شوند و به همین دلیل بیشتر اروپایی‌ها فکر می‌کنند افزایش پناهندگان می‌تواند منجر به افزایش تروریسم شود (Antunez, 2019: 3). مجموع این دیدگاه‌ها باعث شده است اتحادیه اروپا به ایجاد و تقویت سازوکارهایی چون آژانس مرزی و گارد ساحلی اروپا، ارتقاء سیستم شننگن (SIS1) و سیستم اطلاعات ویزا (VIS2)، اجرای بازرسی‌های سیستماتیک علیه پایگاه‌های داده مربوط به مهاجران، عملیاتی کردن سیستم ورود/خروج برای اتباع غیر اتحادیه اروپا (EES3)، استقرار سیستم جدید اطلاعات سفر اروپایی و مجوز (ETIAS4) و غیره اقدام کند (European council, 2022: 2)؛ اما باید بررسی کرد که آیا مهاجرت مسلمانان به اروپا واقعاً یک مسئله امنیتی است یا توسط مخالفان مهاجرت به یک پدیده امنیتی تبدیل شده است که در مبحث بعدی با ارائه استدلالاتی به تبیین این موضوع می‌پردازیم.

امنیتی ساختن مهاجرین مسلمان در اروپا

بر اساس آنچه تاکنون به آن اشاره شد مسئله مهاجرت در اروپا یکی از مهم‌ترین اولویت‌های سیاسی-اجتماعی اتحادیه اروپاست و به‌عنوان یک مسئله امنیتی تشخیص داده شده است. مخالفان مهاجرت مسلمانان اروپا و به‌طور مشخص جناح راست سیاسی هستند. جناح راست در سال‌های اخیر با انتشار اقدامات داعش بر اسلام‌هراسی در اروپا دامن زدند و با اینکار مسیحیان افراطی را علیه مسلمانان جذب و بسیج کردند (Koch, 2017: 14).

1. Schengen information system
2. Visa Information system
3. Entry-Exit system
4. European travel information and authorisation system

جدول ۱- گروه‌های سیاسی پارلمان اروپا (۲۰۲۴-۲۰۱۹)

جناح‌ها	موقعیت سیاسی	تعداد صندلی‌ها	درصد صندلی‌ها
گروه حزب مردم اروپا (دموکرات‌های مسیحی)	از راست میانه متمایل به جناح راست	۱۸۲	۲۴/۲۳
گروه اتحاد مترقی سوسیالیست‌ها و دموکرات‌ها در پارلمان اروپا	چپ میانه	۱۵۴	۲۰/۵۱
گروه بازسازی اروپا	میانه‌رو	۱۰۸	۱۴/۳۸
گروه سبزها / اتحاد آزاد اروپا	جناح چپ	۷۴	۹/۸۵
هویت و دموکراسی	جناح راست متمایل به راست افراطی	۷۳	۹/۷۲
گروه محافظه‌کاران و اصلاح‌طلبان اروپا	راست میانه متمایل به جناح راست	۶۲	۸/۲۶
گروه کنفدرال چپ متحد اروپا - چپ سبز شمال اروپا	جناح چپ	۴۱	۵/۴۶
اعضای غیروابسته	-	۵۷	۷/۵۹

منبع: (Euractiv, 2019: 5)

برای اولین بار در ۴۰ سال گذشته، جناح‌های راست میانه و چپ میانه که قبلاً غالب بودند، دیگر اکثریت پارلمان اروپا را ندارند. احزاب میانه‌رو در تمام کشورهای عضو، به‌ویژه در سنگرهای سنتی آن‌ها در آلمان و فرانسه، دچار تغییرات سیاسی شده‌اند. از بحران پناه‌جویان در سال ۲۰۱۵ تا انتخابات ۲۰۱۹، مهاجرت یک عامل تعیین‌کننده و آفت احزاب سیاسی مستقر در این قاره بوده است. حتی کشورهای اروپایی که مدت‌ها به‌عنوان سنگرهای قابل‌اعتماد سیاست میانه‌روی تلقی می‌شدند نتوانستند با خیزش ناسیونالیسم پوپولیستی مقابله کنند. در سال ۲۰۱۹ حزب استقلال راست‌گرای انگلستان در انتخابات پارلمان اروپا ۳۱.۷ درصد از آرا را به دست آورد، درحالی‌که در فرانسه حزب راست افراطی ملی ۲۳.۲ درصد آرا را به خود اختصاص داد. در ایتالیا ۳۳.۴۳ درصد را به دست آوردند که در انتخابات ۲۰۱۴ تنها ۶.۲ درصد بود. در سایر نقاط اروپا، حزب راست‌گرای حاکم مجارستان، فیدز که متعهد شد قوانین این

کشور در مورد مهاجرت را تشدید کند، با ۵۲ درصد به دستاوردهای چشمگیری دست یافتند (Osmandzиковic, 2019: 4).

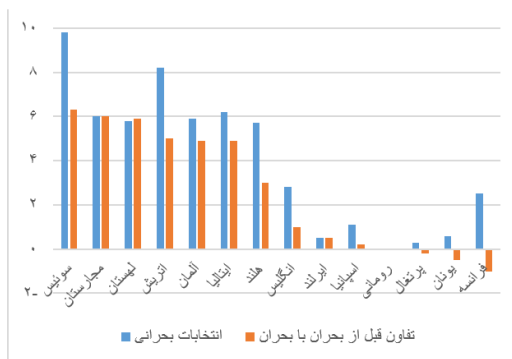
استدلالاتی که گروه‌های ضد مهاجرت در اثبات ادعای خود نسبت به مهاجرین مطرح می‌کنند عبارت‌اند از: اول اینکه مسلمانان تهدیدی برای هویت و سبک زندگی اروپایی است. دوم آنکه اکثر مسلمانان بالقوه تروریست هستند. سومین استدلال بر به هم خوردن تعادل جمعیتی بین مسلمانان و مسیحیان در اروپا دلالت می‌کند. در استدلال چهارم مطرح می‌شود که اروپا و دولت‌های اروپایی نسبت به مهاجران مسئولیتی ندارند و منافع ملی و اتحادیه اروپا باید در اولویت سیاست خارجی آن‌ها قرار گیرد. نهایتاً در استدلال پنجم، مسلمانان را فاقد هرگونه مزایا برای اروپا می‌دانند که حتی هزینه‌های زیادی بر اروپا تحمیل کرده است.

برای روشن شدن ابعاد مختلف این استدلالات نیاز است به بررسی آن‌ها پرداخته شود تا مشخص شود آیا مهاجرین مسلمان واقعاً یک تهدید علیه اروپا هستند یا در فرآیند امنیتی‌سازی توسط سیاستمداران و رسانه‌های اروپایی (بازیگران امنیتی‌ساز) قرار گرفته‌اند که در ادامه به آن‌ها پرداخته می‌شود.

بر اساس استدلال نخست، در حال حاضر اسلام و مسلمانان اتحادیه اروپا به‌عنوان تهدید ذاتی برای سبک زندگی اروپایی تلقی می‌شود حتی برای آن دسته از کشورهایی که مسلمانان نسل‌ها در آن زندگی کرده‌اند (Cipriani, 2019: 3). این ایده دشمن و خطرناک بودن مسلمانان و امنیتی شدن مسئله آنان در ۳۰ سال گذشته گسترده شده است که دلیل اصلی آن تبلیغات (ابراز نگرانی از رشد مساجد، حجاب زنان، شور مذهبی) راست افراطی‌ها در اروپاست (Khader, 2016:5) تا با افزایش ناسیونالیسم قدرت سیاسی خود را افزایش دهند و نظر مثبت رأی‌دهندگان را جلب نمایند. آندرس بریویک نروژی، بر اساس عقاید ضد چندفرهنگی و ضد مسلمانان به راست افراطی‌ها گرایش داشت که مجموعاً طی دو فقره حمله ۷۷ نفر را کشت. وی در یک اظهارنظر می‌گوید: «ما فقط چند دهه فرصت داریم شهرهای بزرگ را از نظر جمعیتی تا قبل از اینکه کاملاً تحت سلطه مسلمانان قرار گیرند، تثبیت کنیم.» در واقع او خشونت را به‌عنوان جنگ پیشگیرانه توجیه می‌کند (Kundnani, 2012: 4). این جناح با استفاده از اینترنت و رسانه‌های اجتماعی، امکان ایجاد یک جامعه فراملی از افراطی‌ها را فراهم کرده‌اند که از طریق آن افراد را جذب و سرمایه مالی جمع‌آوری کنند و خشونت و نفرت را به‌وسیله آن گسترش دهند (Koch, 2017: 14) چنانکه مارین لوپن، رهبر راست افراطی‌های فرانسه در اظهارات خود علیه مسلمانان چنین موضع گرفت: «چون بعضی‌ها علاقه دارند در مورد جنگ صحبت کنند، اگر در مورد اشغال صحبت کنیم پس می‌توانیم درباره این (برپایی نماز در خیابان) نیز صحبت کنیم، چراکه این خود مصداق بارز اشغال

سرزمین است.» (Guardian, 2015: 3). وی با تشبیه نماز جماعت به اشغال خیابان‌ها، آن را به‌عنوان یک حرکت خشونت‌آمیز تعبیر می‌کند که نیازمند اقدامات مقابله‌ای خشونت‌آمیز است. همچنین در ایتالیا موضوع مهاجرت به یکی از هسته‌های اصلی کارزارهای انتخاباتی تبدیل شده است و در انتخابات ۲۰۲۲ جورجیا ملونی توانست با تکیه بر نارضایتی ناشی از ورود مهاجران نظر بسیاری از رأی‌دهندگان را به خود جلب کند و به‌محض شروع کار خود، خواستار محاصره دریایی لیبی برای جلوگیری از عبور مهاجران از دریای مدیترانه شده است و معتقد است اتحادیه اروپا باید اقدامات بیشتری برای توقف جریان مهاجران انجام دهد (Reuters, 2022: 2) این جریان در تمام ساختارهای اروپا نفوذ کرده است. بر اساس گزارش ژوئن ۲۰۱۱ کمیسیون اتحادیه اروپا در مورد نژادپرستی، به نظر می‌رسد که لفاظی‌های ضدمسلمانان در جریان اصلی سیاست اروپا محبوبیت بیشتری پیدا کند. لیزا بیوروالد، روزنامه‌نگار مستقر در استکهلم، نوشت: «بریوک (متهم به حملات نورژ ۲۰۱۱) که قبلاً ناشناخته بود به‌جای اینکه یک نئونازی بدنام باشد، به ایدئولوژی‌ای پایبند است که در پارلمان‌ها و حتی دولت‌ها نمایندگی می‌شود» (Johnson, 2011: 7). این در حالی است که طی یک نظرسنجی اکثریت قریب به اتفاق مردم ۱۵ کشور در اروپای غربی می‌گویند حاضر خواهند بود مسلمانان را به‌عنوان همسایه بپذیرند. بر اساس این نظرسنجی، حدود دوسوم فرانسوی‌های غیرمسلمان (۶۶٪) می‌گویند که یک مسلمان را در خانواده خود می‌پذیرند و کمی بیش از نیمی از بزرگسالان انگلیسی (۵۳٪)، اتریشی (۵۴٪) و آلمانی (۵۵٪) چنین نظری دارند. ایتالیایی‌ها گفتند حاضرند یکی از اعضای خانواده مسلمان را بپذیرند (۴۳٪) (Sahgal & Mohamed, 2020:4). این داده‌ها نشان‌دهنده نظر نه‌چندان منفی افکار عمومی اروپا نسبت به مسلمانان است. درحالی‌که تبلیغات راست افراطی عکس این امر را بازنمایی می‌کند.

شکل ۴- نمودار تأثیر بحران مهاجرت بر سیاسی شدن مهاجرت به تفکیک کشورها

منبع: (Hutter & Kriesi, 2021: 1)

همچنین نتایج یک تحقیق (نمودار ۵) که مبارزات انتخاباتی ملی در ۱۵ کشور اروپایی در ۲۰۱۹ را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده نشان می‌دهد که در ایام انتخابات مسئله مهاجرت در اتریش، هلند و سوئیس سیاسی‌تر شده است - سه کشوری که در آن‌ها راست افراطی موقعیت خوبی داشتند. پدیده مهاجرت همچنین در آلمان بیشتر سیاسی شده است، جایی که بحران مهاجرت تأثیر سیاسی شدیدی داشت و کاتالیزور ظهور و رادیکالیزه شدن حزب **DFA** ۱ بود. در مقابل، بحران تأثیر زیادی در فرانسه نداشت، جایی که مسائل اقتصادی بر انتخابات ۲۰۱۷ غلب بود و به جز جبهه ملی، نه همگرایی اروپایی و نه مهاجرت موضوع مهمی در طول مبارزات انتخاباتی نبودند. به‌طور مشابه، مهاجرت در ایرلند در طول بحران مهاجرت سیاسی نشد و تنها به میزان محدودی در بریتانیا سیاسی شده است (هر دو غیر عضو منطقه شینگن بودند و فقط لندنکی تحت تأثیر بحران قرار گرفتند). در اروپای جنوبی، بیش از همه در ایتالیا است که بحران تأثیر شدیدی بر سیاسی شدن مهاجرت داشته است. درحالی‌که پرتغال اصلاً تحت تأثیر قرار نگرفته است. در انتخابات ۲۰۱۵ یونان، موضوع ادغام اروپا و کمک مالی تقریباً همه مسائل دیگر، از جمله مهاجرت را تحت الشعاع خود قرار داده است؛ اگرچه یونان، همراه با ایتالیا، تحت تأثیرترین کشور از نظر ورود مهاجران بود. در یک جمع‌بندی کلی می‌توان گفت درست است که کشورهای اصلی مقصد و ترانزیت مهاجران مانند اتریش، آلمان، مجارستان و ایتالیا سیاسی شدن شدید بحث مهاجرت را تجربه کرده‌اند، اما کشور دیگری مانند یونان که به شدت تحت تأثیر مهاجرت قرار گرفته است، این کار را انجام نداده است. همچنین، کشورهای کمتری تحت تأثیر قرار گرفته‌اند مانند هلند و سوئیس یا کشورهای حاشیه‌ای مانند لهستان، به سیاسی کردن بحث مهاجرت پرداخته‌اند. این یافته‌ها به اهمیت نقش احزاب (راست) برای سیاسی شدن موضوع مهاجرت اشاره می‌کند. هرچند با شروع بحران مهاجرت، این پدیده در سراسر اروپا به شدت سیاسی شده است. با این وجود، تفاوت‌های میزان سیاسی شدن کشورها نشان می‌دهد این بحران نه شرط لازم و نه کافی برای سیاسی شدن مهاجرت است. علاوه بر این، نتایج به اهمیت حیاتی بسیج حزبی و رقابت بین حزبی برای سیاسی کردن مهاجرت اشاره می‌کند (Hutter & Kriesi, 2021: 2).

به گفته دانیل کوهلر^۲، مؤسس و مدیر مؤسسه مطالعات رادیکال‌زدایی مستقر در برلین^۳، «تروریسم جناح راست یا خشونت سیاسی نژادپرستانه یکی از خطرناک‌ترین تهدیدها برای دموکراسی‌های غربی هلنده است.» (Huysmans, 2000: 752). به عبارتی خود دول اروپایی به اظهارات و اقدامات راست

1. Alternative for germany
2. Daniel Koehler
3. German institute on radicalization and de-radicalization studies

افراطی‌ها دامن می‌زنند و با رویکرد نژادپرستانه، به دنبال استفاده ابزاری از مسلمانان هستند. در حال حاضر اروپا با چالش‌های متعددی برای سازوکارهای یکپارچگی و مشروعیت ناشی از افراطی‌گری ناسیونالیست‌ها، بحران همگرایی ناشی از برگزیت، احیای احزاب و جنبش‌های نژادپرست و بیگانه‌هراسی، چالش‌های اقتصادی و... هستند (Huysmans, 2000: 752). این موارد نشان می‌دهد اروپا به دشمنی نیاز داشت تا با غیریت‌سازی، مشکلات خود را به بازیگر ثالثی نسبت دهد و چنانکه گفته شد و داده‌ها نشان داد به تدریج مهاجران مسلمان این موقعیت را به خود گرفتند (Fangen & Culture, 2021: 4). در تأیید مطلب مذکور اکبر احمد، رئیس مطالعات اسلامی در دانشگاه آمریکایی، می‌گوید: «اگرچه عدم مدارای غربی‌ها به یک گروه محدود نمی‌شود، اما مسلمانان به دلیل مسئله تروریسم به یک هدف آسان تبدیل شده‌اند» (Johnson, 2011: 2)؛ بنابراین می‌توان ادعا کرد که مسلمانان سپر بلای مشکلات اروپا شده‌اند. این رویکرد سیاستمداران و نهادهای اروپایی باعث شده است فرآیند ادغام مسلمانان در جامعه اروپایی به درستی صورت نگیرد. تیم میتر، مدرس مطالعات اسلامی در دانشگاه کمبریج نوشت: «از آنجایی که مسلمانان در اروپا عمدتاً غیر سفیدپوست هستند، ناهماهنگی نژادی به‌طور طبیعی مانع ادغام می‌شود» (Johnson, 2011: 4). در واقع راست افراطی‌ها با این اقدامات به دنبال چند هدف هستند: اول، قدرت سیاسی خود را در رقابت با سایر رقبا افزایش دهند؛ دوم، از گسترش اسلام در اروپا جلوگیری کنند؛ سوم، با برانگیختن احساسات ناسیونالیستی اروپایی‌ها سیاست‌های مهاجرتی را محدود کنند و چهارم، با نسبت دادن مشکلات سیاسی - اقتصادی خود به مسلمانان خود را از پاسخگو بودن برهانند. در راستای استدلال دوم و در خصوص تروریست خواندن مسلمانان، باید اشاره کرد که حملات پاریس در نوامبر ۲۰۱۵ نقطه عطفی در سیاست ضدتروریسم اروپا بود و اتحادیه اروپا تصمیم به تقویت کنترل در مرزهای خارجی خود گرفت و آخرین راهبرد آن، امنیت مشترک اتحادیه اروپا است که در تابستان ۲۰۲۰ منتشر شد و به بسیاری از جنبه‌های مبارزه با تروریسم، به‌ویژه در زمینه تشخیص زودهنگام یا «پیش‌بینی» در دستور کار قرار گرفت.

آبل بودی ۲ رهبر نسل هویت در مجارستان ۳ معتقد است هدف مسلمانان تحمیل ارزش‌های خود به دیگران است و اسلام را به خشونت متهم می‌کند (Krekó, 2022: 1)؛ این در حالی است که اکثر قریب به اتفاق مسلمانان در هنگام مهاجرت به اروپا دارای اهداف صلح‌آمیز هستند زیرا غالباً از کشورهای جنگ‌زده فرار کرده‌اند و به دنبال یک زندگی بهتر و صلح‌آمیز هستند (Legg, 2021: 2). در واقع می‌توان

1. Minter

2. Abel Bodi

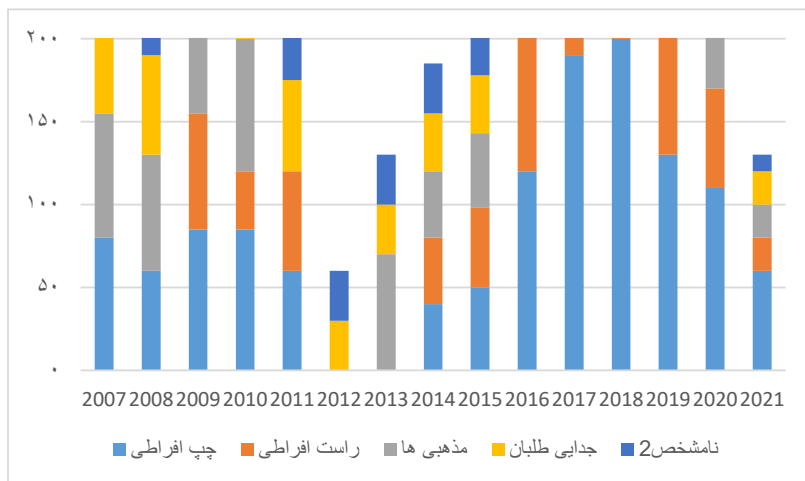
3. Generation identity, the hungarian branch

مسلمانان اروپا را به دو دسته تقسیم کرد: دسته اول که اکثریت را تشکیل می‌دهند میان‌روهایی هستند که به اشتراک‌گذاری دین خود به روش مسالمت‌آمیز اعتقاد دارند و دسته دوم که در اقلیت هستند افراط‌گرایان اسلامی هستند که اسلام را به‌عنوان یک ایدئولوژی سیاسی تفسیر می‌کنند و آن را در مقابل ارزش‌های اروپایی قرار می‌دهند (Kundnani, 2012: 12) ولی بطور کلی درصد بسیار پایینی از آن‌ها گرایش‌های افراطی دارند. اکثر آن‌ها غیرجهدی هستند که بر اساس نگاه فرهنگی عمل می‌کنند (Legg, 2021: 3). فرح پاندیت، فرستاده ویژه ایالات‌متحده به جوامع اسلامی^۱، در این باره می‌گوید: «مسلمانان در اروپا سخت تلاش می‌کنند تا راه‌هایی برای آموزش جوامع خود بیابند و در مورد تعادل بین مسلمان بودنشان و غربی بودنشان صحبت می‌کنند نه اینکه مسلمان باشند یا غربی.» ژوسلین سزاری^۲، استاد دانشگاه هاروارد و نویسنده کتاب «وقتی اسلام و دموکراسی با هم ملاقات می‌کنند» نیز به اروپایی‌ها توصیه می‌کند که: «اروپایی‌ها باید یاد بگیرند که بین محافظه‌کاران و جهادی‌های مسلمان تفاوت قائل شوند و برخی از آن‌ها در مبارزه با تروریسم می‌توانند مفید باشند.» (Johnson, 2011: 7).

موسسه اقتصاد و صلح^۳ (نمودار ۶) در آخرین گزارش خود با عنوان شاخص جهانی تروریسم، سازمان‌ها و ایدئولوژی‌های تروریستی را به سه دسته تقسیم می‌کند: تروریسم با انگیزه سیاسی، ملی‌گرایانه/تجزیه‌طلبانه و مذهبی. به‌عنوان مثال، تروریسم راست افراطی و چپ افراطی به‌عنوان نوعی تروریسم سیاسی طبقه‌بندی می‌شود. بر اساس این گزارشی که در سال ۲۰۲۲ منتشر شده است، از سال ۲۰۱۷، حملات تروریستی غرب بیشتر توسط گروه‌های سیاسی انجام شده و نه گروه‌های مذهبی. در مجموع از ۳۵۱ حمله تروریستی در غرب، حملات تروریستی با انگیزه سیاسی پنج برابر بیشتر از حملات تروریستی با انگیزه مذهبی بوده است. به‌عنوان نمونه در سال ۲۰۲۱، آلمان با ثبت ۱۹ حمله، بالاترین حمله تروریستی سیاسی در میان کشورهای غربی را تجربه کرده و پس‌از آن ایتالیا شش حمله را ثبت کرد است (Institute for Economics and Peace, 2022: 8).

1. Farah Pandith, United States special envoy to Islamic communities
2. Jocelyne Cesari
3. Institute for economics and peace

شکل ۶- نمودار شاخص جهانی تروریسم

منبع: (Institute for Economics and Peace, 2022: 8)

همچنین بر اساس گزارش بنیاد برتلزمن ۱ آلمان: «۷۵ درصد از مسلمانان به طور منظم اوقات فراغت خود را با غیرمسلمانان می گذرانند. این تماس های بین مذهبی نیز با هر نسل افزایش می یابد. ۹۴ درصد از افراد مورد بررسی احساس می کنند با کشوری که در آن زندگی می کنند مرتبط هستند» (Simsek, 2017:2). نیلوفر گوله، جامعه شناس ترکیه ای، نیز می گوید: «مسلمانان اروپا یک چیز مشترک دارند و آن این است که آن ها به دنبال پذیرش مسلمانان توسط اروپایی ها هستند» (Gole, 2017: 4).

پس از حادثه اهانت بار کاریکاتور پیامبر اکرم (ص) در دانمارک در سال ۲۰۰۵ که باعث شورش در بسیاری از کشورهای مسلمان شد، و ایس ۲ خاطر نشان کرد که: «مسلمانان اروپا عمدتاً از ابزارهای قانونی برای نشان دادن نارضایتی خود استفاده کردند» او استدلال می کند که این نشانه ای است که مسلمانان در اروپا به نهادهای دموکراتیک اعتقاد دارند (Johnson, 2011: 9). این در حالی است که اسلام هراسی و مسلمان ستیزی در بسیاری از کشورهای اروپایی یکی از عناصر اصلی مطبوعات راست گرا است. برخی از سران کشورهای اتحادیه اروپا مانند ویکتور اوربان ۳، نخست وزیر مجارستان، با افتخار اعلام می کند: «اسلام در کشورش جایی ندارد» یا میلوش زمان ۴، رئیس جمهور چک مدعی است که «ادغام مسلمانان

1. Bertelsmann Foundation
2. Vice
3. Orbán Viktor Mihály
4. Miloš Zeman

عملاً غیرممکن است.» اتریش - مجارستان که جمهوری چک بخشی از آن بود، در سال ۱۹۱۲ اسلام را به‌عنوان یک دین رسمی به رسمیت شناخت (Akeel, 2017: 5). بر اساس اظهارات فوق می‌توان استدلال کرد که مسلمانان اروپا بر اساس تجربه جنگ و منازعه که در منطقه خود داشته‌اند در اروپا به دنبال یک زندگی به دور از خشونت و درگیری هستند، از سویی اکثر مسلمانان یک رویکرد متعادل در پیش گرفتند و سعی می‌کنند در جامعه اروپایی ادغام شوند تا یک زندگی بهتر را تجربه کنند و از خدمات آن‌ها استفاده کنند (Khader, 2016: 3).

استدلال سوم مبنی بر تهدید افزایش جمعیت مسلمانان برای اروپا نیز از مواردی است که مخالفان مهاجرت به‌شدت بر آن تأکید دارند. در جریان موج ورود پناهجویان به اروپا در سال ۲۰۱۵، تعداد پناهجویان پذیرفته‌شده در اتریش به حدود یک درصد جمعیت آن کشور رسید و نگرانی این کشور از افزایش مهاجرت‌ها به این کشور سبب شد «سباستین کورتس»^۱ صدراعظم وقت اتریش با صدور بیانیه‌ای اعلام کند، دولتس تصمیم گرفته از پیمان جهانی «مهاجرت امن، منضبط و منظم»^۲ خارج شود. این اتفاقات سبب شد نگرانی از پذیرش زیاد پناهجو به موضوع اصلی در مبارزات انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۷ اتریش منجر و زمینه کسب قدرت توسط حزب «راست‌گرای آزادی» فراهم شود. در مجارستان نیز حزب ضد‌مهاجرت «فیدز» به رهبری «ویکتور اوربان» نخست‌وزیر راست‌گرای این کشور در انتخابات پارلمان اروپا با ۵۲ درصد آرا ۱۳ کرسی از ۲۱ کرسی این کشور را به دست آورد. اوربان با توجه به این نتایج خواستار تغییر در اتحادیه اروپا شد و اعلام کرد «ما کوچکیم اما می‌خواهیم اروپا را عوض کنیم؛ این انتخابات شروع عصر تازه‌ای علیه جمعیت مهاجرت است.» (Murphy, 2018: 6).

اما مسئله حائز اهمیت این است که برخی رسانه‌ها و سیاستمداران غربی با بزرگ‌نمایی و برجسته‌سازی خطر مسلمانان به دنبال امنیتی کردن مسئله مهاجرت هستند؛ درحالی‌که بررسی داده‌ها و آمارها نشان می‌دهد که این مواضع بیشتر اغراق است تا واقعیت. حتی بسیاری از مسلمانان در این فرآیند امنیتی‌سازی قربانی شده‌اند اما رسانه‌ها و دولت‌های غربی از رسیدگی به آن ظفره رفته‌اند و گاهی بر آن سرپوش گذاشته‌اند. برخی تحلیل‌گران می‌گویند توجه و تندی برخی رسانه‌ها و سیاستمداران به موضوعات نمادین مسلمانان مانند روسری (به‌ویژه در فرانسه) و مناره باعث بیگانگی بیشتر مسلمانان از جوامع اروپایی می‌شود. از طرفی مسلمانان به استاندارد دوگانه رسانه‌ها اشاره کرده‌اند که علی‌رغم پوشش گسترده حملات تروریستی افراط‌گرایان مسلمان، در مورد قتل یک زن مسلمان در سال ۲۰۰۹ - که

1. Sebastian Kurz

2. Global compact for safe, orderly and regular migration

«شهید محجبه» نامیده شد- و تیراندازی به همسرش در دادگاه آلمان، سکوت کردند (Johnson, 2011: 9).

اشاعه ایده‌های ضد مهاجرتی توسط رسانه‌ها و برخی دولت‌های غربی، خود به افراط‌گرایی تبدیل شده است. بر اساس یک گزارش دولتی آلمان در سال ۲۰۲۱ افراط‌گرایی سیاسی (راست افراطی‌ها) در حال تبدیل شدن به بزرگ‌ترین تهدید است. این در حالی است که همچنان اغراق در خطر مسلمانان اولویت سیاست آن‌هاست. در سال ۲۰۲۰ یک مرد آلمانی در هانائو به سمت مسلمانان تیراندازی کرد که طی آن ۹ نفر کشته و ۶ نفر نیز زخمی شدند. او نسبت به خارجی‌ها ابراز ترس و تنفر کرد. در سال ۲۰۱۹ نیز یک تروریست قوم‌گرا به مسجدی در کراسیت چرچ نیوزیلند حمله کرد زیرا مسلمانان را «مهاجم» سفیدپوستان و کشورهای غربی می‌دید. او در سال ۲۰۲۰ اعتراف کرد ۵۱ مسلمان را کشته و برای قتل ۴۹ نفر دیگر تلاش کرده است (Legg, 2021: 6). اغلب این اتفاقات ناشی از بازنمایی و برجسته‌سازی خطر مسلمانان از سوی برخی سیاستمداران و رسانه‌های غربی است. این اغراق‌سازی درباره جمعیت مسلمانان در اروپا و زادوولد آن‌ها نیز وجود دارد.

جدول ۲- رشد جمعیت مسلمانان در کشورهای منتخب اروپایی

کشورها	جمعیت تخمینی مسلمانان	درصد تخمینی جمعیتی که مسلمان هستند	جمعیت مسلمان پیش‌بینی شده	جمعیت مسلمان پیش‌بینی شده
	۲۰۱۰		۲۰۳۰	
اتریش	۴۷۵/۰۰۰	۵.۷	۷۹۹/۰۰۰	۹.۳
بلژیک	۶۳۸/۰۰۰	۶.۰	۱/۱۴۹/۰۰۰	۱۰.۲
دانمارک	۲۲۶/۰۰۰	۴.۱	۳۱۷/۰۰۰	۵.۶
فنلاند	۴۲/۰۰۰	۰.۸	۱۰۵/۰۰۰	۱.۹
فرانسه	۴/۷۰۴/۰۰۰	۷.۵	۶/۸۶۰/۰۰۰	۱۰.۳
آلمان	۴/۱۱۹/۰۰۰	۵.۰	۵/۵۴۵/۰۰۰	۷.۱
یونان	۵۲۷/۰۰۰	۴.۷	۷۷۲/۰۰۰	۶.۹
ایرلند	۴۳/۰۰۰	۰.۹	۱۲۵/۰۰۰	۲.۲
ایتالیا	۱/۵۸۳/۰۰۰	۲.۶	۳/۱۹۹/۰۰۰	۵.۴
لوکزامبورگ	۱۱/۰۰۰	۲.۳	۱۴/۰۰۰	۲.۳
هلند	۹۱۴/۰۰۰	۵.۵	۱/۳۶۵/۰۰۰	۷.۸

۶.۵	۳۵۹/۰۰۰	۳.۰	۱۴۴/۰۰۰	نروژ
۰.۶	۶۵/۰۰۰	۰.۶	۶۵/۰۰۰	پرتغال
۳.۷	۱/۸۵۹/۰۰۰	۲.۳	۱/۰۲۱/۰۰۰	اسپانیا
۹.۹	۹۹۳/۰۰۰	۴.۹	۴۵۱/۰۰۰	سوئد
۸.۱	۶۶۳/۰۰۰	۵.۷	۴۳۳/۰۰۰	سوئیس
۸.۲	۵/۵۶۷/۰۰۰	۴.۶	۲/۸۶۹/۰۰۰	بریتانیا
۷.۱	۲۹/۷۵۹/۰۰۰	۴.۵	۱۸/۲۶۷/۰۰۰	مجموع برای این کشورها

منبع: (Pew research centre, 2016: 7)

بر اساس پیش‌بینی‌های ذکرشده در جدول شماره ۲، تنها ۷/۱ درصد از جمعیت اروپا تا سال ۲۰۳۰ مسلمان خواهند بود. در گزارش دیگری تخمین زده شده است که این روند تا ۲۰۵۰ به سه صورت قابل‌تصور است: اول، اگر اروپا مهاجرت را متوقف کند جمعیت مسلمانان تا ۲۰۵۰ تنها ۷/۴ درصد از جمعیت اروپا را تشکیل می‌دهد. دوم، اگر سطح مهاجرت به‌صورت متوسط باشد این نرخ به ۱۱/۲ درصد تا سال ۲۰۵۰ می‌رسد و سوم، با نرخ بالای مهاجرت به ۱۴ درصد خواهد رسید (Legg, 2021: 8). از طرفی این نگرانی به این دلیل است که اروپایی‌ها سهم مسلمانان را در کل جمعیت بسیار زیاد ارزیابی می‌کنند. یک نظرسنجی در سال ۲۰۱۴ از موسسه تحقیقات اجتماعی نشان داد که پاسخ‌دهندگان فرانسوی درصد مسلمانان در فرانسه را ۳۱٪ تخمین زدند، درحالی‌که درصد واقعی از ۶٪ تجاوز نمی‌کند و آلمانی‌ها علیرغم ۴ درصد واقعی، درصد را ۱۹ درصد اعلام کردند (Khader, 2016: 3). از این‌رو نگرانی‌ها در مورد رشد سریع مسلمانان بر اساس برداشت‌های عمومی و امنیتی‌سازی دولت‌ها است نه شواهد آماری. از آنجایی‌که بسیاری از کشورهای اروپایی مذهب افراد را در فرم‌های رسمی یا سرشماری نمی‌پرسند، دستیابی به تخمین دقیق از تعداد یا نرخ فرزندآوری مسلمانان دشوار بوده است. با این‌وجود، واضح است که مسلمانان تا رسیدن به اکثریت فاصله زیادی دارند (Kent, 2008: 2)؛ یعنی در هر صورت جمعیت مسلمانان در اروپا به‌صورت غیرقابل‌کنترلی رشد نخواهد کرد ضمن آنکه با توجه به استدلالات گذشته جمعیت قابل‌توجهی از آن‌ها ضمن پذیرش ارزش‌های غربی، انسان‌های متعادلی هستند که به دنبال ادغام در جامعه اروپایی هستند.

هرچند استدلال چهارم مسئولیت اروپا در قبال مهاجرین را رد می‌کند اما نقش آن‌ها در افراط‌گری برخی از مسلمانان در اروپا را نباید نادیده گرفت. دول اروپایی به دو دلیل خود نقش بسزایی در این روند

دارند: اول، نقش آنان در گسترش بحران خاورمیانه و افزایش جنگ‌افروزی در آنجا و دوم، عدم تلاش در راستای ادغام مسلمانان در جامعه اروپایی.

کشورهای اروپایی یکی از پدیدآورندگان و گسترش‌دهندگان مشکلات و منازعات خاورمیانه و به تبع آن افزایش تعداد مهاجران بوده‌اند. لندن و واشنگتن معمار مشکلات منطقه بوده است. برای چندین دهه، آن‌ها با حمایت از رژیم اسرائیل و عدم تلاش جدی در حق تعیین سرنوشت فلسطین به جنگ‌های متعدد بین آن‌ها و تسری آن به سایر منطقه و تعمیق اختلافات بازیگران منطقه‌ای و روی آوردن به جنگ‌های نیابتی منجر شدند (Najimdeen, 2015: 59). سیاست خاورمیانه‌ای اتحادیه اروپا با یک پارادوکس آشکار مواجه است و آن این است که علی‌رغم اینکه اتحادیه اروپا پس از ایالات متحده دومین شریک کشورهای منطقه خاورمیانه محسوب می‌شود و به شدت تحت تأثیر بحران‌های منطقه مانند بحران لیبی، سوریه، لبنان چه به جهت تجاری-سیاسی و چه به جهت مهاجرتی هستند اما صدای آن‌ها در مورد مسائل مهم خاورمیانه به‌قدرت شنیده می‌شود و گام مثبتی جهت کاهش تنش‌های منطقه بر نمی‌دارند (Foucher, 2021: 1) و دلیل آن این است که برای بیش از نیم‌قرن، اروپا سیاست خارجی مستقلی نداشته و بیشتر از واشنگتن پیروی می‌کند. در قضیه لیبی، سوریه و عراق (که تعداد مهاجران آن زیاد است) نیز بر اساس همین رویکرد و هم‌راستا با سیاست‌های ایالات متحده عمل کرد که آتش جنگ در منطقه را گسترش داد. بحران انسانی ناشی از سقوط قذافی در لیبی در سراسر جهان از مدیترانه تا اروپا احساس شد. شیوع بیماری و فقر و پیشروی داعش در سوریه و عراق بسیاری از مردم را وادار به فرار از کشور خود کرد. این در حالی بوده است که اتحادیه اروپا به‌عنوان بزرگ‌ترین داعیه‌دار هنجارهای حقوق بشری در بسیاری از موارد قول کمک‌های نظامی و بشردوستانه را به مردم کشورهای مذکور داده است اما در مقام عمل تنها به سکوت و پیروی از سیاست‌های آمریکا اکتفا کرده‌اند (Najimdeen, 2015: 61-64).

از سوی دیگر، بر اساس گزارشی که از سوی مرکز مطالعات سیاست اروپا در سال ۲۰۰۷ منتشر شد، به اعتقاد کارشناسان، مسلمانان در اروپا بیشتر از جمعیت عمومی اتحادیه اروپا فقیر هستند و در محله‌های جدا شده و مستعد جرم و جنایت زندگی می‌کنند. با وجود نشانه‌هایی مبنی بر شروع موفقیت مسلمانان در تجارت و دانشگاه در کشورهایی مانند فرانسه و آلمان، بسیاری از تحلیل‌گران می‌گویند که اکثر مسلمانان اروپای غربی به‌خوبی در جامعه ادغام نشده‌اند. بسام طیبی، کارشناس مسائل سیاسی به دویچه وله گفت: «ما ۲۶۰۰ مسجد داریم و من حتی یک امام جماعت را نمی‌شناسم که تحصیلات اروپایی داشته باشند. پس چگونه می‌توانند به مسلمانانی که در اینجا زندگی می‌کنند نشان دهند چگونه زندگی کنند؟» (Johnson, 2011: 10). ویرا ژورووا، کمیسر دادگستری اروپا در امور عدالت، مصرف‌کنندگان و

برابری جنسیتی^۱ در اظهار نظر دیگری می‌گوید: «گزارش آژانس حقوق اساسی نشان می‌دهد که تبعیض علیه مسلمانان بسیار گسترده است. من به‌ویژه نگران چالش‌هایی هستم که زنان مسلمان در اروپا با آن مواجه هستند» (Europa, 2017: 4). این القای مسلمانان به‌عنوان «دیگری» به افکار عمومی اتحادیه اروپا و ایجاد محدودیت‌های متعدد برای زندگی آنان توسط دول اروپایی مانع ادغام کامل مسلمانان در جامعه اروپایی شده است. پس نمی‌توان بدون توجه به نقش خود دول اروپایی در فرآیند امنیتی‌سازی مسلمانان، عملکرد آنان در جامعه اروپایی را سنجید.

بر اساس استدلال پنجم، در یک نظرسنجی که از ۱۱ هزار اروپایی انجام شد ۸۲ درصد مردم مجارستان، ۷۲ درصد مردم یونان، ۴۶ درصد مردم بریتانیا و ۳۱ درصد مردم آلمان ادعا کردند که پناهجویان باری بر دوش دولت‌های آنان و اقتصادشان هستند (Poddar, 2016: 7). این درحالی‌که است که موفقیت، تلاش و دستاوردهای مسلمانان در ابعاد مختلف علمی، ورزشی، اقتصادی، سیاسی و... نادیده یا کم‌اهمیت گرفته می‌شود.

مطالعات نشان داده است که افزایش مهاجرت در اروپا در دهه ۱۹۹۰ کارایی و انعطاف‌پذیری بازارهای کار را افزایش داده و به افراد بیشتری اجازه می‌دهد شغل پیدا کنند. داده‌های سال ۲۰۰۷-۲۰۰۱ برای ۱۷ کشور OECD هیچ ارتباطی بین نرخ مهاجرت و بیکاری را نشان نداده و حتی مشاغل بومی را افزایش داده است. مطالعات دیگری نشان می‌دهد که نه‌تنها هر مهاجر ۱/۲ شغل محلی برای کارگران بومی ایجاد می‌کند، بلکه مهاجرت، دستمزدها را در بخش‌هایی مانند ساخت‌وساز، حمل‌ونقل، هتل‌ها و آموزش افزایش می‌دهد. درحالی‌که مهاجران تا حد زیادی نقش مهمی در ایجاد شغل جدید و تقویت اقتصاد اروپا ایفا کرده‌اند، از آن‌ها برای تأمین نیروی کار موردنیاز و حفظ جمعیت در حال پیر شدن اروپا استفاده می‌شود. همان‌طور که مرکز بین‌المللی امید به زندگی ۲ اخیراً دریافته است، با توجه به میانگین نرخ اشتغال در بریتانیا، مهاجران اتحادیه اروپا می‌توانند دارایی کلیدی در حمایت از جمعیت سالخورده بریتانیا باشند. از طرفی از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۱ مهاجران بریتانیا مبلغ ۲۲.۱ میلیارد پوند بیشتر از سایر جمعیت مالیات پرداخت کرده‌اند. در حال حاضر، جوامع اروپایی به‌طور متوسط به ازای هر فرد بالای ۶۵ سال، ۴ نفر در سن کار دارند. طبق داده‌های کمیسیون اروپا تا سال ۲۰۶۰ این تعداد به نصف کاهش می‌یابد و به ازای هر فرد سالمند، تنها دو نفر در سن کار خواهند بود. این می‌تواند منجر به کاهش عظیم تولید ناخالص داخلی شود. تنها راه ممکن برای حل چالش پیش‌رو، تضمین نیروی کار کافی است که بتواند

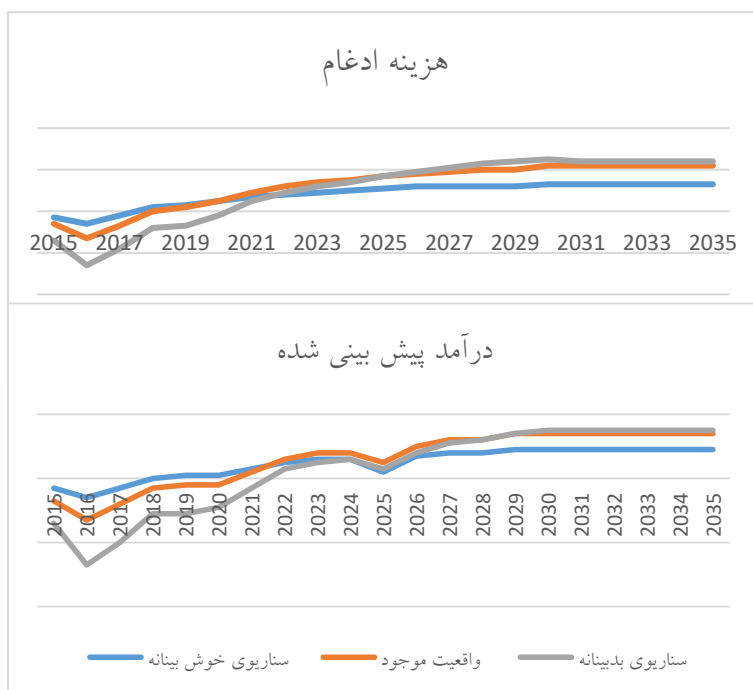
1. Věra Jourova, European commissioner for justice, consumers and gender equality
2. International longevity centre

جمعیت رو به پیر شدن اروپا را حفظ کند و مهاجران به خوبی می‌توانند این خلأ را جبران کنند. اتحادیه اروپا می‌تواند بحران مهاجرت را از طریق آموزش و ایجاد فرصت‌های شغلی به یک فرصت تبدیل کند تا اقتصاد خود را تقویت کنند (Akeel, 2017: 5).

در مطالعات مشابه Eurostat، دفتر آمار اتحادیه اروپا^۱ نیز مشخص شده است که جمعیت اروپا در حال پیر شدن است و احتمالاً چالش‌های جدی در این زمینه ایجاد خواهد شد. گزارش منتشرشده؛ اولاً، کاهش سن کار (۱۵ تا ۶۴) از ۶۷ درصد به ۵۶ درصد تا سال ۲۰۶۰ را پیش‌بینی می‌کند و نیز پیش‌بینی می‌کند در سنین ۶۵ سال و بالاتر، از ۱۷ درصد به ۳۰ درصد افزایش یابد. ثانیاً، پیش‌بینی می‌شود که هزینه‌های عمومی برای جمعیت مسن مانند مراقبت‌های بهداشتی، مستمری، مراقبت‌های بلندمدت تا سال ۲۰۶۰ حدود ۱۳ درصد تولید ناخالص‌های داخلی را به خود اختصاص می‌دهد. طبق این مطالعه، باروری، امید به زندگی و مهاجرت به‌عنوان عوامل احتمالی برآورد شد که ممکن است بر سرعت پیری جمعیت تأثیر بگذارد. مطالعات اخیر نشان می‌دهد که مهاجران بیشتر از مزایای دریافتی خود در تأمین نیروی کار و مالیات کشور مشارکت داشته‌اند. این تصورات نادرست مبنی بر بار اقتصادی بودن مهاجران، گاهی اوقات توسط احزاب سیاسی جناح راست برای دستیابی به منافع سیاسی تبلیغ ایجاد می‌شود. این در حالی است که از نظر اقتصادی، کشورهای اروپایی از مهاجرت بیشتر سود خواهند برد (نمودار ۷). (Leke & Asongu, 2016: 11-12).

1. Eurostat is the statistical office of the European Union

شکل ۷- نمودار تأثیر اقتصادی پناهندگان در آلمان

منبع: (German institute for economic research(DIW), 2016: 7)

با توجه به افزایش تعداد مهاجران و پناهندگان، تقاضای تولید کالا و خدمات نیز افزایش می‌یابد. هرچند در ابتدا مهاجران به‌عنوان مصرف‌کننده ممکن است اثر منفی بر اقتصاد داشته باشند اما پس از ورود به بازار کار، درآمد سرانه را افزایش می‌دهند (Barysch, 2016: 2).

همچنین گزارش موسسه جهانی مک کینزی، با عنوان مردم در حال حرکت: تأثیر و فرصت مهاجرت جهانی ۱، نشان می‌دهد که مهاجران بیش از ۹ درصد یا ۶.۷ تریلیون دلار در تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۱۵ سهم داشته‌اند. همچنین گلدین در اثر خود به نام مهاجرت و اقتصاد: واقعیت‌های اقتصادی، تأثیرات اجتماعی و انتخاب‌های سیاسی ۲، تأیید می‌کند که مهاجرت تأثیر مثبتی بر رشد اقتصادی دارد و این امر به طرق مختلف اتفاق می‌افتد: بسیاری مهاجران نسبتاً جوان‌تر از جمعیت محلی هستند و بنابراین

1. McKinsey & Company, People on the move: global migration's impact and opportunity
2. Ian Goldin, Migration and the economy: economic realities, social impacts and political choices

تأثیر مثبت قابل توجهی بر آنها دارند و سرمایه انسانی و مهاجرت تولید ناخالص داخلی سرانه را با افزایش تولید هر کارگر افزایش می‌دهد؛ و این اثر نشان می‌دهد که اگر مهاجرت به بریتانیا و آلمان در سال ۱۹۹۰ متوقف می‌شد، تولید ناخالص داخلی واقعی هر دو کشور در سال ۲۰۱۴ به ترتیب ۱۷۵ و ۱۵۵ میلیارد پوند کمتر بود (World migration report, 2022: 3).

از سوی دیگر، شکل‌گیری اروپا بر اساس مذهب مشترک مسیحیت باعث شده است مسلمانان در اروپا «بیگلنه‌هایی» خولنده شوند که به خاورمیانه، آسیا و آفریقا تعلق دارند؛ اما در واقع مسلمانان قرن‌هاست که در اروپا زندگی می‌کنند. برای مثال، مسلمانان بوسنیایی از قرن ۱۵ ریشه در اروپا داشته‌اند و به درستی خود را اروپایی می‌دانند که یونانی‌ها و مجارستانی‌ها در همسایگی‌شان زندگی می‌کنند. مستند BBC با عنوان «ملکه ویکتوریا و عبدالکریم» نشان داد که چگونه مسلمانان از دوره ویکتوریا در زندگی عمومی بریتانیا تأثیرگذار بوده‌اند. آنها همچنین کمک‌های بزرگی به اروپای امروزی داشته‌اند. مسلمانان به مدت بیش از ۷۵۰ سال بر بخش‌هایی از ایتالیا، فرانسه، پرتغال و اسپانیا حکومت کردند. در این دوره مسلمانان نقش حیاتی در انتقال آثار یونان باستان مانند آثار ارسطو به اروپای قرون وسطی داشتند. مسلمانان در تاریخ اروپا فقط حاملان دانش نبوده‌اند بلکه در زمینه‌های متعددی مانند پزشکی، ریاضیات، نجوم، شیمی و فلسفه، پژوهش‌های عظیمی به دست آورده‌اند (Moosavi, 2012: 1).

نتایج نظرسنجی بنیاد برتلزمن آلمان نشان می‌دهد که مسلمانان نسل دوم و سوم تسلط بهتری به زبان کشورهای اروپایی که به آن مهاجرت کردند داشته‌اند، تحصیلات بسیار بهتری داشتند و با وجود تبعیض مستمر از سوی دولت‌های اروپایی در حوزه‌های رفاهی و اقتصادی، در بازار کار نیز موفق بوده‌اند. بیش از ۹۰ درصد کودکان مهاجر در فرانسه به زبان فرانسوی به‌عنوان زبان اصلی خود بزرگ شده‌اند و ۸۰ درصد از مسلمانانی که در بریتانیا متولد شده‌اند انگلیسی را در کودکی یاد گرفته‌اند. آلمان و سوئیس کشورهایایی بوده‌اند که مسلمانان در بازار کار بیشترین موفقیت را داشته‌اند (Simsek, 2017: 3) هر چند به جهت میزان حقوق و مزایا با شهروندان آلمانی و سوئیسی متفاوت هستند، اما هر مهاجر به‌طور متوسط ۱/۲ شغل برای مردم محلی ایجاد می‌کند و مهاجران نیروی کاری را فراهم می‌کنند که می‌تواند جمعیت بومی اروپا را که در حال پیر شدن است حفظ کند (Akeel, 2017: 8). موفقیت مسلمانان در اروپا در حالی است که توسط برخی سیاستمداران و رسانه‌های اروپایی درباره آنها سکوت می‌کنند یا به شدت آنها را کم‌اهمیت جلوه می‌دهند.

نتیجه گیری

طی چندین سال گذشته، مسئله مسلمانان مهاجر به اروپا به یکی از اولویت‌های سیاست‌گذاری و رسانه‌های اروپایی تبدیل شده است؛ به گونه‌ای که بسیاری از شهروندان اروپایی، مسلمانان را تهدیدی وجودی برای ارزش‌های و فرهنگ غربی و نیز رکود اقتصادی خود می‌پندارند؛ اما آیا این تهدید واقعی است یا تنها یک تهدید برساخته شده توسط سیاستمداران و رسانه‌های اروپایی. نتایج، یافته‌ها و استدلال‌های مقاله حاضر نشان داد که علی‌رغم دیدگاه منفی برخی شهروندان اروپایی به مسلمانان، می‌توان ادعا کرد که مهاجران مسلمان توسط برخی سیاستمداران و رسانه‌های غربی بیشتر امنیتی‌سازی شده‌اند. براساس نظریه مکتب کپنهاگ، امنیتی‌سازی مهاجرت به‌ویژه پس از ۱۱ سپتامبر در آمریکا و اروپا تسریع شده است و آن‌ها عمدتاً مسلمانان را منبع تروریسم و تهدیدکننده هویت و فرهنگ‌شان می‌دانند. احزاب راست افراطی و حامیان‌شان همواره از گفتمان ضد‌مهاجران حمایت کرده‌اند و مقابله با سیاست‌های حمایتی از مهاجران در اولویت دستورکار آن‌ها قرار دارد؛ اما براساس استدلال‌های این پژوهش مشخص شد؛ اول آنکه مسئله مهاجرت مسلمانان به اروپا به ابزاری برای جناح راست افراطی تبدیل شده است تا با شعله‌ور کردن آتش ناسیونالیسم در کشورهای اروپایی رأی‌دهندگان بیشتری را جذب کنند و بر اساس داده‌ها مشخص شد که به‌خوبی نیز از آن برای وصول اهداف خود استفاده کرده‌اند. آن‌ها با ربط دادن مشکلات سیاسی - اقتصادی اروپا از جمله بحران همگرایی و رکود اقتصادی به مسلمانان - که در واقع در سال‌های اخیر بیشتر ناشی از برگزیت و کووید ۱۹ بود - از یک‌سو به دنبال افزایش نگاه منفی به مسلمانان هستند و از سوی دیگر مسلمانان را به سپر بلای مشکلات خود تبدیل کرده‌اند. دوم، بسیاری از مسلمانان اروپا یک رویکرد اعتدال‌گرایانه به فرهنگ و ارزش‌های غربی دارند. آن‌ها غالباً ضمن تسلط بر زبان کشور میزبان، خود را به‌عنوان شهروند آن کشور معرفی می‌کنند. سوم، اغراق برخی مقامات اروپایی به‌ویژه رهبران جناح راست در میزان جمعیت مسلمانان است. در بدبینانه‌ترین حالت تا سال ۲۰۵۰ تنها ۱۴ درصد از جمعیت اروپا را مسلمانانی که اکثراً معتدل هستند تشکیل می‌دهد. ضمن آنکه جناح راست افراطی از پوشش رسانه‌ای عملیات‌های تروریستی که علیه مسلمانان انجام می‌شود خودداری می‌کند. چهارم، موج‌های مهاجرت غالباً ناشی از افزایش جنگ‌های منطقه خاورمیانه و آفریقا است. مناطقی که خود اروپا در گسترش بحران‌های آن نقش بسزایی - از حمایت از اسرائیل گرفته تا دامن زدن به بحران‌های سوریه، لیبی و... داشته است. از سوی چنانکه اشاره شد اگر روند ادغام مسلمانان در جامعه اروپایی تسهیل می‌شد بسیاری از تهدیدات احتمالی که توسط مقامات اروپایی مطرح می‌شد در نطفه خفه می‌شد.

این در حالی است که مسلمانان به‌ویژه در اروپای شرقی در حاشیه شهرها زندگی می‌کنند و به‌شدت از تبعیض رنج می‌برند که این امر به طرد شدن آن‌ها از اجتماع و در نتیجه افزایش ناهنجاری‌های اجتماعی منجر می‌شود. پنجم، در سال‌های اخیر نخبگان کشورهای مسلمان به مهاجرت رو آورده‌اند که فرصت فوق‌العاده‌ای برای پیشرفت کشورهای اروپایی است و با توجه به آنچه اشاره شد بخش بسزایی از پیشرفت اروپا مدیون تلاش‌های محققان و اجرایی مسلمانان است اما برخی مقامات اروپایی و رسانه‌ها این جنبه‌های مثبت را کم‌اهمیت جلوه می‌دهند تا بعد امنیتی قضیه حفظ شود. بر اساس این استدلال‌ها متوجه می‌شویم که مسئله مهاجرت مسلمانان به اروپا بیش از آنکه یک پدیده امنیتی باشد مسئله‌ای است که توسط برخی سیاستمداران و رسانه‌های اروپایی امنیتی‌سازی شده است.

References

- Akeel, M. (2017.06.09). Europe's new far-right should admit muslim migrants can benefit the continent. Extract data: 2018.10.09, <https://www.euractiv.com/>
- Akeel, M. (2017.02.19). Muslim migration can help, not hinder Europe. Extract data: 2018.05.12, <https://www.friendsofeurope.org>
- Antúnez, J. C. (2019.11.02). Refugees and terrorism: the real threat. Extract data: 2020.01.04, <https://global-strategy.org/refugees-and-terrorism-the-real-threat/>
- Barysch, K. (2016.10.12). Is migration a threat or an opportunity for Europe?. Extract data: 2018.12.23, <https://www.weforum.org/agenda/2016/02/is-migration-a-threat-or-an-opportunity-for-Europe/>
- Bell, D. A., Valenta, M., & Strabac, Z. (2021). A comparative analysis of changes in anti-immigrant and anti-Muslim attitudes in Europe: 1990–2017. *Comparative Migration Studies*, 9(57), pp. 1-24.
- Buzan, B. (1991). New patterns of global security in the twenty-first century. *International Affairs*, 67(3), pp. 431-451.
- Bourbeau, p. (2006). Migration and security: securitization theory and its refinement. University of British Columbia.
- Cipriani, L. (2019.05.16). Islamophobia in Europe. Extract data: 2020.09.11, <https://www.opensocietyfoundations.org/explainers/islamophobia-europe>
- Demirkol, A. (2023). A Perspective on Critical Security Concept and International Migration Nexus through Copenhagen School: The Quest for Societal Securit. *Lectio Socialis*, 7(1), pp. 23-32.
- Euractiv. (2019.08.18). 2019 European election results. Extract data: 2021.05.14, <https://www.euractiv.com/sections/eu-elections-2019/>
- Ekhtiari A. R., Rafi, H., & Arefi, E. (2017). Middle Eastern immigrants and European security. *International Relations Studies Quarterly*, 11(42), pp. 101-73. (in Persian).
- Europa. (2017.04.09). Muslims in the EU: high levels of trust despite pervasive discrimination. Extract data: 2019.03.16, <https://fra.europa.eu>
- European Council. (2022.12.13). Strengthening the EU's external borders. Extract data: 2023.01.11, www.consilium.europa.eu/policies/strengthening-external-borders/

- Eyes on Europe. (2020.07.05). Explaining the main drivers of anti-immigration attitudes in Europe. Extract data: 2021.11.02, <http://www.eyes-on-europe.eu>
- Fangen, K., & Culture, F. (2021.03.17). Why did muslims become the new enemy in norway and Europe?. Extract data: 2021.08.19: <https://blogs.prio.org>
- Farny, E. (2016). Implications of the securitisation of migration. *E-International Relations Journal*, 1(1), pp. 1-8.
- Foucher, L. (2021.11.12). Where is the EU in the great conflicts of the Middle East?. Extract data: 2022.02.20, <https://www.crisisgroup.org>
- Guardian. (2015.08.10). Marine Le Pen goes on trial charged with anti-muslim hate speech. Extract data: 2018.12.09, <https://www.theguardian.com>
- Grenda, B. (2017). The Impact of migration-related threats on the security of European countries. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu*, 72(1), pp. 199-212.
- German Institute for Economic Research(DIW). (2015.01.13). Economic impact of refugees in Germany. Extract data: 2020.07.25, <https://www.diw.de/en>
- Göle, N. (2017.05.06). Ordinary muslims in European daily life. Extract data: 2020.05.19, <https://ec.europa.eu>.
- Huysmans, J. (2000). The European Union and the securitization of migration. *Journal of Common Market Studies*, 5(38), pp.751-777.
- International centre for migration policy development(ICMPD). (2021). Migration outlook: seven things to look out for in 2021. Origins, key events and priorities for Europe.
- International organization for migration (IOM). (2021). Europe — Mixed Migration Flows to Europe. Quarterly Overview, Reports.
- Johnson, T. (2011.09.02). Europe: integrating Islam. Extract data: 2022.06.18, <https://www.cfr.org>
- Kent, M. (2008.04.15). Do muslims have more children than other women in western Europe?. Extract data: 2021.04.01, <https://www.prb.org>
- Khader, B. (2016.10.17). Muslims in Europe: the construction of a “problem”. Extract data: 2020.07.17, <https://www.bbvaopenmind.com/en/articles/muslims-in-europe-the-construction-of-a-problem/>
- Klein, G. R. (2021.06.20). Reframing threats from migrations in Europe. International centre for counter-terrorism, Extract data: 2022.08.03, <http://icct.nl/publication/reframing-threats-from-migrations-in-europe/>
- Koch, A. (2017). The new crusaders: contemporary extreme right symbolism and rhetoric. *Perspectives on Terrorism*, 11(5), pp. 13-24.
- Kundnani, A. (2012). Blind spot? security narratives and far-right violence in europe. The International Centre for Counter-Terrorism (ICCT), The Hague.
- Legg, M. (2021.11.18). Will Islam dominate Europe?. Extract data: 2023.05.16, <https://www.denisonforum.org>
- Leke, I. J., & Asongu, S. A. (2016). The costs and benefits of migration into the European Union: debunking contemporary myths with facts. *MPRA Paper*, 1(75227), 1-16.
- Moosavi, L. (2012.02.23). Muslims are an integral part of Europe. Extract data: 2021.02.29, <https://www.aljazeera.com>.
- Munster, R. V. (2020). *Securitization*. Oxford Bibliographies.
- Najimdeen, B. (2015). Europe and the muslim world some issues and approaches. *Policy Perspectives*, 12(1), pp. 51-79.
- Natale, F. (2020.06.29). Securitising people movements in Europe: Political divergence on migration management. Extract data: 2022.07.26, <https://thesecuritydistillery.org/all->

- articles/securitising-people-movements-in-europe-political-divergence-on-migration-management
- Njaim, M. (2018). Migration dilemma: security versus humanitarian nexus. *Granite Journal*, 2(25), pp. 25-32.
- Omidi, A., & Moradifar, S. (2015). Securitization of Iran's Nuclear Program (2003-2013). *World Politics a quarterly journal*, 4(4), pp. 121-149. (in Persian)
- Osmandzиковic, E. (2019.10.04). Rise of anti-immigrant parties compounds problems for Europe's muslims. Extract data: 2022.03.09, <https://www.arabnews.com/node/1531766/world>
- Pew Research Centre. (2016.09.12). Europe's growing muslim population. Extract data: 2020.12.05, www.pewresearch.org
- Pew Research. (2017.03.15). Europe's growing muslim population. Extract data: 2022.09.13, <https://www.pewresearch.org/religion/2017/11/29/europes-growing-muslim-population/>
- Poddar, S. (2016). European migrant crisis: financial burden or economic opportunity?. *Social Impact Research Experience (SIRE)*. 43.
- Raf, W. (2006). The European Union and migration: security versus identity?. *Defence Studies*, 6(3), pp. 322-359.
- Rahim Lee, S. (2016). Securing migration; The performance of the European Union towards Syrian immigrants. *Monthly Research of the Nations*, 2(24), pp. 25-45. (in Persian).
- Salter, M. B. (2018). Securitization theory: 20 years in security dialogue. *Sagepub Journals*, 1(1), pp. 1_6.
- Simsek, A. (2017.08.15). Muslims in Europe well-integrated, new study claims. Extract data: 2021.09.23, <https://www.aa.com.tr>
- Stone, M. (2009). Security according to Buzan: a comprehensive security analysis. *Groupe d'Études et d'Expertise Sécurité et Technologies*.
- Unicef. (2021.02.17). Refugee and migrant crisis in Europe. Extract data: 2022.12.12, <https://www.unicef.org/appeals/refugee-migrant-response-europe>
- Villa, M. (2020). The future of irregular migration to Europe. Italy Ledizioni LediPublishing.
- Warwick, M. D. (2008). Securitisation and the construction of security. *Forthcoming in European Journal of International Relations*, 14(4), pp. 1_36.
- Sanahuja, J. A., & Escáñez, F. (2021). The copenhagen school in south america: the (de)securitization of UNASUR (2008-2017). *Revista Brasileira de Política Internacional*, 64(2), pp. 1-20.
- International organization for migration (IOM). (2022.09.03). World migration report 2022. Extract data: 2022.11.08, <https://publications.iom.int/system/files/pdf/WMR-2022.pdf>.
- Sahgal, N., & Mohamed, B. (2020.05.25). In the U.S. and Western Europe, people say they accept muslims, but opinions are divided on Islam. *Pew Research Center*, Extract data: 2021.11.09, <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2019/10/08/in-the-u-s-and-western-europe-people-say-they-accept-muslims-but-opinions-are-divided-on-islam/>
- Institute for Economics and Peace. (2022.03.12). Global Terrorism Index 2022. Extract data: 2022.06.15, <https://reliefweb.int/report/world/global-terrorism-index-2022>.
- Hutter, S., & Kriesi, H. (2021). Politicising immigration in times of crisis. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 48(2), pp.341-365.
- Reuters. (2022.12.13). Italy's Meloni says EU must do more to halt migrant flows. Extract data: 2023.02.09, <https://www.reuters.com/world/europe/italys-meloni-says-eu-must-do-more-halt-migrant-flows-2022-12-13/>
- Krekó, P., Hunyadi, B., & Szicherle, P. (2022.03.15). Anti-Muslim populism in hungary: from the margins to the mainstream *Brookings*. Extract data: 2022.10.18,

<https://www.brookings.edu/research/anti-muslim-populism-in-hungary-from-the-margins-to-the-mainstream/>

Murphy, F. (2018.11.19). Austria to shun global migration pact, fearing creep in human rights. Extract data: 2020.12.05, <https://www.reuters.com/article/us-un-migrants-austria-idUSKCN1N50JZ>